

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Επιτροπή των Περιφερειών

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ 2010

Ετήσια έκθεση για την επικουρικότητα 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	2
2. ΝΕΟ ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	2
2.1 Ρητή αναγνώριση του τοπικού και περιφερειακού επιπέδου στη Συνθήκη της Λισσαβόνας... 2	
2.2 Προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω παραβίασης της αρχής της επικουρικότητας	3
3. Η ΕΤΠ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΕ.....	4
3.1 Ενσωμάτωση της ανάλυσης της επικουρικότητας στις γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ	4
3.1.1 Νέα μεθοδολογία για την εκτίμηση της επικουρικότητας και της αναλογικότητας στις γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ	4
3.1.2 Η αρχή της επικουρικότητας στις γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ από τον Σεπτέμβριο του 2009	6
3.2 Το Δίκτυο Παρακολούθησης της Επικουρικότητας.....	9
3.2.1 Μέλη του ΔΠΕ	9
3.2.2 Δραστηριότητες του ΔΠΕ	11
4. Η ΕΤΠ ΚΑΙ Η ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	13
4.1 Εκτιμήσεις εδαφικού αντικτύπου	13
4.2 Το Σχέδιο Δράσης του Δικτύου Παρακολούθησης της Επικουρικότητας	15
4.3 Σχέσεις με τα περιφερειακά κοινοβούλια στο πλαίσιο του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης.....	17
4.4 Σχέσεις με τα εθνικά κοινοβούλια.....	19
4.5 Σχέσεις με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ	19
4.5.1 Ευρωπαϊκή Επιτροπή	19
4.5.2 Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.....	20
5. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ.....	21
5.1 Ιστότοπος του ΔΠΕ	21
5.2 Θεματικά εργαστήρια για την επικουρικότητα	23
6. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	24

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας την 1η Δεκεμβρίου 2009, ενισχύθηκε ο θεσμικός και πολιτικός ρόλος της Επιτροπής των Περιφερειών (ΕτΠ) όσον αφορά την παρακολούθηση της αρχής της επικουρικότητας. Η ΕτΠ απέκτησε νέες αρμοδιότητες και έτσι δημιουργήθηκαν νέες προοπτικές για την εφαρμογή της αρχής αυτής.

Η παρούσα πρώτη έκθεση για την επικουρικότητα εξυπηρετεί την ανάγκη της ΕτΠ να προβάλλει τον νέο της ρόλο σε αυτό το πλαίσιο και να παρουσιάσει μελλοντικές προοπτικές. Επιπλέον, η παρούσα έκδοση του 2010 θα αποτελέσει σημείο αναφοράς για μελλοντικές ετήσιες εκθέσεις για την επικουρικότητα.

Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει τις δραστηριότητες της ΕτΠ όσον αφορά την επικουρικότητα, από την 1η Σεπτεμβρίου 2009 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2010¹, και αναλύει τη νέα τους βάση, το νομικό και θεσμικό πλαίσιο της επικουρικότητας, όπως θεσπίζεται από τη Συνθήκη της Λισσαβώνας, και τις συνέπειές του για την ΕτΠ (*μέρος II*).

Επιπλέον, στην παρούσα έκθεση προβάλλονται και αναλύονται περαιτέρω οι δραστηριότητες της ΕτΠ σχετικά με την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας. Σε αυτό το πλαίσιο προσδιορίζονται δύο κύριοι τομείς δράσης: α) η ενσωμάτωση της ανάλυσης της επικουρικότητας στις γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ και β) η ανάπτυξη του Δικτύου Παρακολούθησης της Επικουρικότητας (ΔΠΕ, *μέρος III*) και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, με έμφαση στο Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης.

Παράλληλα, στην έκθεση εξετάζονται και παρουσιάζονται οι προσπάθειες της ΕτΠ για την ενσωμάτωση του πνεύματος επικουρικότητας σε πολλαπλές δραστηριότητες (*μέρος IV*). Πιο συγκεκριμένα, περιγράφεται η συμμετοχή σε εκτιμήσεις εδαφικού αντικτύπου, το Σχέδιο Δράσης του ΔΠΕ και οι σχέσεις με τους ευρωπαϊκούς, εθνικούς και περιφερειακούς οργανισμούς.

Τέλος, στην έκθεση παρουσιάζονται οι δράσεις στον τομέα της επικοινωνίας και οι εκδηλώσεις της ΕτΠ σε σχέση με την επικουρικότητα (*μέρος V*).

2. ΝΕΟ ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2.1 Ρητή αναγνώριση του τοπικού και περιφερειακού επιπέδου στη Συνθήκη της Λισσαβώνας

Η Συνθήκη της Λισσαβώνας περιέχει ρητή αναφορά στο σεβασμό της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης των κρατών μελών από την ΕΕ². Επιπλέον, ο νέος ορισμός της αρχής της

¹ Η τελευταία έκθεση δραστηριοτήτων παρουσιάστηκε στο Προεδρείο της ΕτΠ τον Σεπτέμβριο του 2009 στην Uppsala - R/CdR 196/2009, σημείο 8α).

² Βλέπε άρθρο 4(2) της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ).

επικουρικότητας περιλαμβάνει ρητά την τοπική και περιφερειακή διάσταση³, το οποίο σημαίνει ότι η ΕΕ πρέπει να σέβεται τις αρμοδιότητες των τοπικών και περιφερειακών αρχών (ΤΠΑ), όταν προτείνει και υιοθετεί νέες νομοθετικές πράξεις με βάση κοινές αρμοδιότητες. Ως αποτέλεσμα αυτών των νέων νομικών υποχρεώσεων, πριν υποβληθούν προτάσεις νομοθετικών πράξεων, στις διαβουλεύσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα συνεκτιμώνται, κατά περίπτωση, η τοπική και περιφερειακή διάσταση της προβλεπόμενης δράσης⁴. Επιπλέον, κάθε σχέδιο νομοθετικής πράξης της ΕΕ θα πρέπει να περιλαμβάνει εκτίμηση του πιθανού αντικτύπου της πράξης, λαμβάνοντας επίσης υπόψη το τοπικό και περιφερειακό επίπεδο⁵.

Συμπεράσματα σχετικά με τη ρητή αναγνώριση του τοπικού και περιφερειακού επιπέδου στη Συνθήκη της Λισσαβώνας

- Το τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και η σημασία της τοπικής αυτοδιοίκησης στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ αναγνωρίζονται για πρώτη φορά ρητά στο νομικό πλαίσιο της ΕΕ.
- Συνεπώς, η σημασία της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας ενισχύεται με την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας.

2.2 Προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω παραβίασης της αρχής της επικουρικότητας

Η Συνθήκη της Λισσαβώνας ορίζει επίσης ένα νέο θεσμικό πλαίσιο όσον αφορά την επικουρικότητα και παρέχει στην ΕτΠ ένα σημαντικό νομικό εργαλείο. Πιο συγκεκριμένα, το άρθρο 8 του Πρωτοκόλλου αριθ. 2 σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη της Λισσαβώνας (εφεξής «*το Πρωτόκολλο*»), κατοχυρώνει το δικαίωμα της ΕτΠ να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) λόγω παραβίασης της αρχής της επικουρικότητας.

Το αντικείμενο της εν λόγω προσφυγής είναι η ακύρωση μιας νομοθετικής πράξης (άρθρο 289 ΣΛΕΕ) λόγω παραβίασης της αρχής της επικουρικότητας. Αυτή η νομική διαδικασία θα πρέπει να προσβάλλει οιαδήποτε νομοθετική πράξη υιοθετείται στο πλαίσιο ενός τομέα πολιτικής, για τον οποίο η Συνθήκη προβλέπει τη διαβούλευση με την ΕτΠ. Η προσφυγή πρέπει να κατατίθεται εντός δύο μηνών από τη δημοσίευση της σχετικής νομοθετικής πράξης.

Το νέο αυτό δικαίωμα της ΕτΠ συνιστά καινοτομία από καθαρά νομική άποψη και ταυτόχρονα ενισχύει τη θέση της ΕτΠ στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ. Έχοντας αυτό το ισχυρό μέσο στη διάθεσή της, η ΕτΠ αποκτά πιο δυνατή και αξιόπιστη φωνή, όχι μόνο για την υπεράσπιση της τοπικής και περιφερειακής διάστασης της επικουρικότητας, αλλά και για την ανάληψη ρόλου «θεματοφύλακα» της αρχής της επικουρικότητας συνολικά στην ΕΕ, σε συνεργασία με τα εθνικά

³ Βλέπε άρθρο 5(3) της ΣΕΕ.

⁴ Βλέπε άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου.

⁵ Βλέπε άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου.

κοινοβούλια. Αυτός ο νέος θεσμικός ρόλος απαιτεί εντατική παρακολούθηση της επικουρικότητας σε όλα τα στάδια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της προνομοθετικής φάσης. Ως εκ τούτου, ο Εσωτερικός Κανονισμός της ΕτΠ τροποποιήθηκε προκειμένου να διασφαλίζει ότι οι γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ περιέχουν συστηματικά μια αναφορά στην επικουρικότητα⁶. Επιπλέον, το ΔΠΕ αποτελεί πρόσθετο εργαλείο με το οποίο η ΕτΠ, ως παρατηρητήριο της επικουρικότητας, επιδιώκει να ενισχύσει τον ρόλο της αυτόν, αναπτύσσοντας υπάρχουσες και νέες δραστηριότητες, οι οποίες παρουσιάζονται στη συνέχεια στην παρούσα έκθεση⁷.

Με δεδομένες τις νέες αρμοδιότητες και υποχρεώσεις της, η ΕτΠ θα πρέπει να αποκτήσει μια σφαιρική εικόνα της νέας αυτής κατάστασης και να διερευνήσει τον τρόπο με τον οποίο τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, τα οποία συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, εκτιμούν και κατανοούν την ενίσχυση της αρχής της επικουρικότητας, πώς έχουν κατά συνέπεια προσαρμόσει ή θα προσαρμόσουν τις σχετικές διαδικασίες τους και ποιες θα μπορούσαν να είναι οι μελλοντικές προοπτικές για την ΕτΠ (δυνατότητες συνεργασίας, ενδεχόμενες αδυναμίες και τομείς βελτίωσης). Με αυτόν τον τρόπο, η ΕτΠ θα μπορέσει να προσαρμοστεί καλύτερα στον νέο της ρόλο στο πλαίσιο της επικουρικότητας.

Ως εκ τούτου, η ΕτΠ θα πραγματοποιήσει το 2011 μια μελέτη με θέμα «Η επικουρικότητα στο πολυεπίπεδο θεσμικό πλαίσιο της Συνθήκης της Λισσαβώνας».

Συμπεράσματα σχετικά με τη δυνατότητα προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω παραβίασης της αρχής της επικουρικότητας

- Η Συνθήκη της Λισσαβώνας προσδίδει στην ΕτΠ τον ρόλο «θεματοφύλακα» της αρχής της επικουρικότητας, όχι μόνον για την υπεράσπιση των αρμοδιοτήτων των ΤΠΑ, αλλά και για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας σε όλα τα στάδια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της ΕΕ και σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης.
- Ως αποτέλεσμα των νέων της προνομίων, οι δραστηριότητες της ΕτΠ για την παρακολούθηση της επικουρικότητας θα πρέπει να καλύπτουν το σύνολο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της ΕΕ.

3. Η ΕΤΠ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΕ

3.1 Ενσωμάτωση της ανάλυσης της επικουρικότητας στις γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ

3.1.1 Νέα μεθοδολογία για την εκτίμηση της επικουρικότητας και της αναλογικότητας στις γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ

⁶ Βλέπε μέρος 3.1.

⁷ Βλέπε μέρη 3.2, 4 και 5.

Το νέο δικαίωμα της ΕτΠ να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του ΔΕΕ λόγω παραβίασης της αρχής της επικουρικότητας συνεπάγεται μια σειρά αλλαγών για την εσωτερική οργάνωση της ΕτΠ. Πιο συγκεκριμένα, για τη μεγιστοποίηση του αντικτύπου της, μια πιθανή προσφυγή της ΕτΠ στον τομέα αυτόν θα πρέπει να βασίζεται σε εκτιμήσεις της επικουρικότητας, οι οποίες θα διατίθενται ήδη από τα πρώτα στάδια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της ΕΕ.

Ως εκ τούτου, ένας νέος Εσωτερικός Κανονισμός της ΕτΠ υιοθετήθηκε και τέθηκε σε ισχύ στις 10 Ιανουαρίου 2010. Παράλληλα με τη διαδικασία άσκησης προσφυγής ενώπιον του ΔΕΕ, η οποία ορίζεται στο άρθρο 53, το άρθρο 51 ορίζει ότι «Στις γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ περιλαμβάνεται ρητή αναφορά στην εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας». Το άρθρο αυτό εκφράζει ρητά το νέο καθήκον της ΕτΠ να μεριμνά ώστε να τηρείται η ισορροπία μεταξύ των αρμοδιοτήτων, και θα μπορούσε ενδεχομένως να συμβάλει στη δρομολόγηση μελλοντικών προσφυγών λόγω παραβίασης της αρχής της επικουρικότητας. Επίσης, το άρθρο αυτό ακολουθεί και καθιερώνει μian απόφαση, την οποία έλαβε αρχικά το Προεδρείο κατά τη συνεδρίασή του στη Δουνκέρκη το 2008⁸ και επικύρωσε στην Uppsala το 2009⁹.

Από το 2008 κάθε ανάλυση πολιτικής, η οποία καταρτίζεται από τις γραμματείες των επιτροπών της ΕτΠ για τους εισηγητές, θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα ειδικό κεφάλαιο για την «επικουρικότητα, αναλογικότητα και βελτίωση της νομοθεσίας», κάτι που γίνεται ακόμη πιο συστηματικά από το 2010. Για τη διευκόλυνση και την τυποποίηση των εκτιμήσεων που απαιτούνται στο πλαίσιο αυτό, καταρτίστηκε ένα εσωτερικό ερωτηματολόγιο εκτίμησης της επικουρικότητας και της αναλογικότητας από τη Μονάδα Παρακολούθησης της Επικουρικότητας της ΕτΠ, με βάση το εξωτερικό ερωτηματολόγιο που διατίθεται ήδη μέσω του ιστοτόπου του ΔΠΕ¹⁰. Οι γραμματείες των επιτροπών της ΕτΠ χρησιμοποιούν πλέον το ερωτηματολόγιο αυτό για την ανάλυση της επικουρικότητας στο πλαίσιο της πολιτικής ανάλυσης που παρέχεται στους εισηγητές.

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει τέσσερις ομάδες ερωτήσεων με βάση τα συστατικά στοιχεία της αρχής της επικουρικότητας και της αναλογικότητας σύμφωνα με τις Συνθήκες. Με βάση το εργαλείο αυτό εκτιμάται κατά πόσο μια πρωτοβουλία της ΕΕ σέβεται τις αρχές αυτές.

Επιπλέον, το ερωτηματολόγιο παραπέμπει τις γραμματείες των επιτροπών σε εκτιμήσεις αντικτύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι εκτιμήσεις αυτές περιέχουν σημαντικά στοιχεία για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης μιας πρωτοβουλίας της ΕΕ με την αρχή της επικουρικότητας¹¹.

⁸ R/CdR 229/2008 σημείο 8 α).

⁹ Πβ. υποσημείωση 1.

¹⁰ Βλέπε <http://www.cor.europa.eu/subsidiarity>, «Εργαλεία εκτίμησης της επικουρικότητας», και μέρος 3.2.2 της παρούσας έκθεσης.

¹¹ Αξίζει να σημειωθεί ότι το ΔΕΕ λαμβάνει επίσης υπόψη εκτιμήσεις αντικτύπου σε αυτό το πλαίσιο. Βλέπε απόφαση C-58/08, Vodafone and Others, 8 Ιουνίου 2010, [EE C 107 της 26.04.2008, σ.17](#).

Συμπεράσματα σχετικά με τη νέα μεθοδολογία για την εκτίμηση της επικουρικότητας στις γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ

- Ένα ερωτηματολόγιο εκτίμησης της επικουρικότητας και της αναλογικότητας διατίθεται πλέον εσωτερικά για την παροχή εναρμονισμένων εκτιμήσεων της επικουρικότητας στους εισηγητές της ΕτΠ όσον αφορά νομοθετικές και μη νομοθετικές πρωτοβουλίες της ΕΕ. Το ερωτηματολόγιο αυτό προωθεί μια ανάλυση ανά στάδιο, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων που αφορούν την προνομοθετική φάση.
- Ένα παρόμοιο εργαλείο διατίθεται επίσης στους εταίρους του ΔΠΕ¹² για τη διευκόλυνση των εκτιμήσεων επικουρικότητάς τους και για την προώθηση μιας κοινής προσέγγισης της επικουρικότητας.

3.1.2 Η αρχή της επικουρικότητας στις γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ από τον Σεπτέμβριο του 2009

Από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβόνας και των συνακόλουθων αλλαγών του Εσωτερικού Κανονισμού της ΕτΠ έχουν υιοθετηθεί πολλές γνωμοδοτήσεις, οι οποίες επιτρέπουν τον προσδιορισμό τάσεων όσον αφορά τον τρόπο προσέγγισης της επικουρικότητας. Σε συνέχεια της τελευταίας ανάλυσης αυτού του είδους¹³, η παρούσα ανάλυση επικεντρώνεται στις γνωμοδοτήσεις που υιοθετήθηκαν από την 1η Σεπτεμβρίου του 2009 έως την 31η Δεκεμβρίου 2010.

α. Ποσοτικές παρατηρήσεις

Από τις 64 γνωμοδοτήσεις που υιοθετήθηκαν¹⁴, οι 45 περιελάμβαναν ρητή αναφορά στην εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 51 του Εσωτερικού Κανονισμού της ΕτΠ. Από αυτές τις 45 γνωμοδοτήσεις, 12 περιελάμβαναν ρητή εκτίμηση της συμμόρφωσης της εκάστοτε πρωτοβουλίας της ΕΕ με την αρχή της επικουρικότητας.

Από μια προσεκτικότερη εξέταση των 19 γνωμοδοτήσεων που δεν περιείχαν ανάλογη αναφορά προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- ο Για όλες σχεδόν τις γνωμοδοτήσεις (17), ο εισηγητής είχε λάβει από τη διοίκηση της ΕτΠ μια πολιτική ανάλυση, η οποία περιελάμβανε ένα κεφάλαιο για την επικουρικότητα, την αναλογικότητα και τη βελτίωση της νομοθεσίας,
- ο Έξι γνωμοδοτήσεις υιοθετήθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του νέου Εσωτερικού Κανονισμού,
- ο Επτά γνωμοδοτήσεις ήταν γνωμοδοτήσεις πρωτοβουλίας γενικού πολιτικού χαρακτήρα, οι οποίες δεν αφορούσαν συγκεκριμένες πρωτοβουλίες της ΕΕ,

¹² Βλέπε μέρος 3.2.2.

¹³ Παρουσιάστηκε κατά τη συνεδρίαση του Προεδρείου της ΕτΠ στην Uppsala τον Σεπτέμβριο του 2009, πβ. υποσημείωση 1, σσ. 2-3.

¹⁴ Βλέπε πίνακες στο Παράρτημα 1 για πιο αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις γνωμοδοτήσεις ανά επιτροπή της ΕτΠ.

- ο Το θέμα ορισμένων γνωμοδοτήσεων υποδείκνυε ότι η αρχή της επικουρικότητας δεν είχε ουσιαστική σημασία για την εκάστοτε υπό εξέταση πρωτοβουλία της ΕΕ (π.χ πρωτοβουλίες με διεθνή διάσταση, όπως η πολιτική διεύρυνσης).

Από τις προαναφερθείσες 64 γνωμοδοτήσεις, οκτώ αφορούσαν νομοθετικές προτάσεις, ήτοι σχολίαζαν προτεινόμενες οδηγίες ή κανονισμούς. Τρεις από αυτές τις οκτώ δεν περιελάμβαναν ρητή εκτίμηση της συμμόρφωσης της υπό εξέταση πρότασης με την αρχή της επικουρικότητας. Σε μία περίπτωση («Πρόταση κανονισμού για την πρωτοβουλία πολιτών»), αυτό εξηγείται από το θέμα της γνωμοδότησης. Εδώ, η νομική πράξη αφορά ουσιαστικά την άμεση εφαρμογή ειδικών διατάξεων της Συνθήκης, για τις οποίες η αρχή της επικουρικότητας δεν εφαρμόζεται. Για τις άλλες δύο περιπτώσεις είναι λιγότερο ξεκάθαρο. Ωστόσο, για τη μία περίπτωση θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο νέος Εσωτερικός Κανονισμός δεν είχε ακόμη τεθεί σε ισχύ, ενώ η άλλη γνωμοδότηση υιοθετήθηκε αμέσως μετά την έναρξη ισχύος του νέου Εσωτερικού Κανονισμού. Με δεδομένα τα νέα προνόμια και καθήκοντα της ΕτΠ όσον αφορά την παρακολούθηση της επικουρικότητας, κρίνεται σκόπιμη η συστηματική αξιολόγηση της συμμόρφωσης όλων των νομοθετικών προτάσεων με την αρχή της επικουρικότητας, εκτός εάν προκύπτει σαφώς ότι η υπό εξέταση πρόταση δεν έχει καμία σχέση με την επικουρικότητα.

β. Ποιοτικές παρατηρήσεις

Πέρα από το γεγονός ότι η εκτίμηση της επικουρικότητας αποκτά συστηματικό χαρακτήρα κατά την κατάρτιση των γνωμοδοτήσεων της ΕτΠ, η μελέτη του περιεχομένου των εγγράφων αναφοράς οδηγεί στα ακόλουθα συμπεράσματα.

Καμία γνωμοδότηση δεν εντόπισε άμεση παραβίαση της αρχής της επικουρικότητας. Όσον αφορά την αρχή της αναλογικότητας, μια γνωμοδότηση με θέμα την ενίσχυση του συντονισμού της οικονομικής πολιτικής¹⁵ επισημαίνει ότι η αρχική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα μέσα συμμόρφωσης των χωρών της ευρωζώνης με το Σύμφωνο Σταθερότητας, η οποία προβλέπει ότι η μη συμμόρφωση ενός κράτους μέλους θα πρέπει να οδηγεί σε διακοπή της χρηματοδότησης στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής και της κοινής γεωργικής ή αλιευτικής πολιτικής, αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας και θα πλήξει εντονότερα τις περιοχές που υστερούν σε επίπεδο ανάπτυξης και χρειάζονται τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών αδυναμιών τους. Όσον αφορά τη βελτίωση της νομοθεσίας, στις περισσότερες γνωμοδοτήσεις εκφράζεται προβληματισμός σχετικά με τον βαθμό διαβούλευσης ή συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην κατάρτιση πρωτοβουλιών της ΕΕ.

Χωρίς ουσιαστικά να αμφισβητείται η συμμόρφωση των προσεκτικά μελετημένων πρωτοβουλιών της ΕΕ με την αρχή της επικουρικότητας, οι γνωμοδοτήσεις επαναλαμβάνουν το αίτημα για περισσότερη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην κατάρτιση νέων πολιτικών και νομοθεσίας, στην αξιολόγηση του πιθανού αντικτύπου τους και στην εφαρμογή τους. Πέραν του στόχου πρόληψης τυχόν παραβίασης της αρχής της επικουρικότητας, η παρακολούθηση της επικουρικότητας

¹⁵ R/CdR 224/2010 σχετικά με τα COM (2010) 250 και COM (2010) 367.

θα ευνοήσει την ανάδειξη στοιχείων που οδηγούν στη βελτίωση της διαδικασίας χάραξης κανόνων και πολιτικών.

Ειδικά στην περίπτωση των μη νομοθετικών εγγράφων (όπως οι ανακοινώσεις και οι πράσινες βίβλοι), οι περισσότερες γνωμοδοτήσεις προτρέπουν την ΕΕ να συμμορφωθεί με την αρχή της επικουρικότητας κατά τη μετατροπή των προβλεπόμενων δράσεων σε νομοθετικές προτάσεις, και τονίζουν τη δυσκολία εκτίμησης του πιθανού αντικτύπου των μέτρων, των οποίων το περιεχόμενο και ο νομικός χαρακτήρας δεν έχουν προσδιοριστεί ακόμη με σαφήνεια. Ως εκ τούτου προκύπτει ότι η παρακολούθηση της επικουρικότητας δεν ολοκληρώνεται με την υιοθέτηση των γνωμοδοτήσεων, αντιθέτως θα μπορούσε να ανοίξει τον δρόμο για μια πιθανή εκτίμηση αντικτύπου.

Η υποχρέωση σύμφωνα με την οποία κάθε σχέδιο νομοθετικής πράξης της ΕΕ θα περιλαμβάνει «εμπεριστατωμένη έκθεση βάσει της οποίας μπορεί να κριθεί η τήρηση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας» έχει επομένως ιδιαίτερη σημασία για την ΕτΠ ως παρατηρητήριο της επικουρικότητας. Επιπλέον, «η εν λόγω έκθεση πρέπει να περιέχει στοιχεία εκτίμησης των δημοσιονομικών επιπτώσεων της πράξης καθώς και, εφόσον πρόκειται για οδηγία, των συνεπειών της ως προς τις ρυθμίσεις που πρέπει να εφαρμοσθούν από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης, ενδεχομένως, της περιφερειακής νομοθεσίας». Τέλος, το τυχόν οικονομικό ή διοικητικό φορτίο «που βαρύνει (...) τις περιφερειακές ή τοπικές αρχές (...)»¹⁶ θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη. Για να περιλαμβάνονται τα εν λόγω στοιχεία στις γνωμοδοτήσεις, οι γραμματείες των επιτροπών της ΕτΠ και οι εισηγητές θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε νέες πηγές πληροφοριών προκειμένου να εκτιμούν κατάλληλα τις νομοθετικές ή πολιτικές πρωτοβουλίες της ΕΕ σε επίπεδο επικουρικότητας και αναλογικότητας.

Κατά τη συνεδρίαση του Προεδρείου στην Uppsala¹⁷ επισημάνθηκε το γεγονός ότι οι παρατηρήσεις της ΕτΠ για την επικουρικότητα και την αναλογικότητα δεν ήταν αρκετά αναλυτικές και μετά βίας στηρίζονταν σε ουσιαστικά στοιχεία. Έκτοτε έχει σημειωθεί πρόοδος, με την ανάπτυξη διαβουλεύσεων που πραγματοποιούνται από το ΔΠΕ¹⁸, είτε σε συνδυασμό με την κατάρτιση μιας γνωμοδότησης της ΕτΠ είτε στο πλαίσιο μια εκτίμησης αντικτύπου που διενεργείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σε κάθε περίπτωση, τα συμπεράσματα αυτών των διαβουλεύσεων διαβιβάζονται στους εισηγητές ως υλικό για την κατάρτιση των γνωμοδοτήσεων. Κατά την υπό εξέταση περίοδο, οι εισηγητές είχαν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν τα συμπεράσματα οκτώ ανάλογων διαβουλεύσεων.

Εκτός από την ανάλυση της μορφής και του περιεχομένου των εκτιμήσεων της επικουρικότητας που περιλαμβάνονται στις γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ, σημαντική είναι η παρακολούθηση της συνέχειας που δίδεται στις πρωτοβουλίες της ΕΕ. Η παρακολούθηση της κατάρτισης των πρωτοβουλιών της ΕΕ γενικά και του βαθμού στον οποίο λαμβάνονται υπόψη οι θέσεις της ΕτΠ στα επόμενα στάδια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της ΕΕ, έχει εξαιρετική σημασία. Έτσι, ένα σχέδιο νομοθετικής πράξης θα μπορούσε να τροποποιηθεί ουσιαστικά μετά την αρχική διαβούλευση με την ΕτΠ και να

¹⁶ Άρθρο 5 του Πρωτοκόλου.

¹⁷ Πβ. υποσημείωση 1, σ. 2.

¹⁸ Βλέπε μέρη 3.2.2. και 4.1. της παρούσας έκθεσης.

εγείρει ενδεχομένως ζητήματα σχετικά με την επικουρικότητα. Μια στενή και προορατική παρακολούθηση της νομοθετικής διαδικασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό, θα εξασφάλιζε μια πιο διεξοδική παρακολούθηση της επικουρικότητας.

Συμπεράσματα σχετικά με την αρχή της επικουρικότητας στις γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ από τον Σεπτέμβριο του 2009

- Η εκτίμηση της συμμόρφωσης των νομοθετικών προτάσεων της ΕΕ με την αρχή της επικουρικότητας αποκτά συστηματικό χαρακτήρα στις γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ. Οι διαστάσεις της επικουρικότητας, της αναλογικότητας και της βελτίωσης της νομοθεσίας λαμβάνονται ολόενα και περισσότερο υπόψη στις γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ σχετικά με μη νομοθετικά έγγραφα της ΕΕ.
- Καμία γνωμοδότηση δεν εντόπισε άμεση παραβίαση της αρχής της επικουρικότητας. Μια γνωμοδότηση εντόπισε μια πιθανή παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας στις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ενίσχυση του συντονισμού της οικονομικής πολιτικής¹⁹. Ωστόσο, στις περισσότερες γνωμοδοτήσεις εκφράζεται προβληματισμός σχετικά με τον βαθμό διαβούλευσης ή συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην κατάρτιση πρωτοβουλιών της ΕΕ.
- Η αξιοπιστία των εκτιμήσεων της επικουρικότητας της ΕτΠ θα ενισχυθεί με την παροχή πιο συγκεκριμένων πληροφοριών για τον ενδεχόμενο αντίκτυπο των προτεινόμενων μέτρων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί στο πλαίσιο διαβουλεύσεων με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές μέσω των δικτύων της ΕτΠ, αρχής γενομένης από το ΔΠΕ, αλλά και με τις πληροφορίες που παρέχονται στα σχέδια νομοθετικών πράξεων της ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου. Η ΕτΠ θα πρέπει επίσης να ενισχύσει την παρακολούθηση της επικουρικότητας στο πλαίσιο της διαδικασίας κατάρτισης της κοινοτικής νομοθεσίας μετά την έκδοση των γνωμοδοτήσεων.

3.2 Το Δίκτυο Παρακολούθησης της Επικουρικότητας

Το Δίκτυο Παρακολούθησης της Επικουρικότητας (ΔΠΕ) θεσπίστηκε τον Απρίλιο του 2007 ως τεχνικό συμβουλευτικό εργαλείο για τη στήριξη των πολιτικών δραστηριοτήτων της ΕτΠ. Το 2010 το Προεδρείο της ΕτΠ όρισε τον πρώτο Αντιπρόεδρο της ΕτΠ κ. Valcárcel Siso συντονιστή του ΔΠΕ.

3.2.1 Μέλη του ΔΠΕ

Σημερινή κατάσταση

Ο αριθμός των μελών του ΔΠΕ έχει υπερδιπλασιαστεί από τη θέσπισή του.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2010, το Δίκτυο μετρούσε **113 εταιίρους (βλέπε Παράρτημα 2)**:

¹⁹ Βλέπε ανωτέρω σημείο 3.1.2.β.

- 27 κοινοβούλια ή συνελεύσεις που εκπροσωπούν περιφέρειες με νομοθετικές εξουσίες,
- 21 διοικήσεις ή ανώτατοι λειτουργοί που εκπροσωπούν περιφέρειες με νομοθετικές εξουσίες
- 32 τοπικές ή περιφερειακές αρχές χωρίς νομοθετικές εξουσίες,
- 26 ενώσεις τοπικών/περιφερειακών αρχών,
- Εκτός από τις κατηγορίες που επαναπροσδιορίστηκαν κατά τη συνεδρίαση του Προεδρείου στην Urpsala τον Σεπτέμβριο του 2009²⁰, μεταξύ των εταίρων του Δικτύου συγκαταλέγονται τέσσερις εθνικές αντιπροσωπείες της ΕτΠ και τρία εθνικά κοινοβούλια (βλέπε συνημμένο κατάλογο εταίρων).

Είκοσι εταίροι προσχώρησαν στο Δίκτυο από τον Σεπτέμβριο του 2009: 2 περιφερειακά κοινοβούλια (περιφερειακές συνελεύσεις της Friuli-Venezia Giulia, Ιταλία, και της Βόρειας Ιρλανδίας, Ηνωμένο Βασίλειο), 2 φορείς περιφερειακής αυτοδιοίκησης (Μούρθια, Ισπανία, και Abruzzo, Ιταλία), 9 ενώσεις τοπικής αυτοδιοίκησης (2 ευρωπαϊκές, 7 εθνικές), 6 μεμονωμένες τοπικές ή περιφερειακές αρχές χωρίς νομοθετικές εξουσίες και το Ομοσπονδιακό Συμβούλιο της Αυστρίας (*Bundesrat*).

Με μόνο μία εξαίρεση (Εσθονία), οι εταίροι του Δικτύου προέρχονται από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Τα νέα κράτη μέλη ωστόσο υποεκπροσωπούνται. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές της Ισπανίας, της Γερμανίας, της Αυστρίας και της Ιταλίας είναι εκείνες με τη μεγαλύτερη εκπροσώπηση εντός του Δικτύου.

Μια νέα και ταχύτερη διαδικασία εισδοχής νέων μελών υιοθετήθηκε από το Προεδρείο στην Urpsala. Η Πρόεδρος και ο Πρώτος Αντιπρόεδρος της ΕτΠ αποφασίζουν πλέον από κοινού για τις αιτήσεις υποψηφιότητας, οι οποίες τους υποβάλλονται μαζί με μια τεχνική εκτίμηση από τη Γραμματεία, και στη συνέχεια ενημερώνουν τους υποψηφίους με σχετική επιστολή για την έκβαση της υποψηφιότητάς τους το συντομότερο δυνατό. Το Προεδρείο επικυρώνει τη σύνθεση του Δικτύου σε ετήσια βάση.

Εξελίξεις και τελευταίες διευρύνσεις

Το Προεδρείο της ΕτΠ απλοποίησε σταδιακά τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τις κατηγορίες μελών, υιοθετώντας ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για τα θέματα αυτά στην Urpsala²¹.

Στο πλαίσιο αυτών των κατευθυντήριων γραμμών, τον Δεκέμβριο του 2010 η Πρόεδρος και ο Πρώτος Αντιπρόεδρος της ΕτΠ απήθυσαν στοχευμένη πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων σε κοινοβούλια και διοικήσεις περιφερειών με νομοθετικές εξουσίες, σύμφωνα με τη διαδικασία που υιοθετήθηκε στην Urpsala.

Κατά την προκήρυξη της πρόσκλησης, 27 περιφερειακά κοινοβούλια ήταν ήδη μέλη του Δικτύου και η αντιπροσωπευτική ένωσή τους, η CALRE, ήταν πλήρες μέλος (βλέπε επίσης σημείο VI.B.).

²⁰ R/CdR 196/2009 σημείο 8β), σ.7.

²¹ Πβ. υποσημείωση 20.

Συμπεράσματα σχετικά με τη συμμετοχή στο ΔΠΕ

- Η διαδικασία εισδοχής νέων μελών, η οποία εφαρμόστηκε μετά τη συνεδρίαση του Προεδρείου στην Uppsala, αποδείχτηκε ιδιαίτερα αποτελεσματική, σαφής και χρήσιμη. Οι αιτήσεις υποψηφιότητας αξιολογούνται πλέον τάχιστα, γεγονός το οποίο εκτιμάται δεόντως από τους νέους υποψηφίους.
- Η πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων του Δεκεμβρίου 2010 προς τις περιφέρειες με νομοθετικές εξουσίες αποφέρει ήδη θετικά αποτελέσματα. Ταυτόχρονα ενισχύονται οι σχέσεις με τις ενώσεις των περιφερειακών κοινοβουλίων και διοικήσεων CALRE και REGLEG.

3.2.2 Δραστηριότητες του ΔΠΕ

Στοχευμένες διαβουλεύσεις

Σύμφωνα με τις αποφάσεις του Προεδρείου στη Δουνκέρκη και την Uppsala, οι εισηγητές της ΕτΠ είναι σε θέση να πραγματοποιούν, χάρη στο ΔΠΕ, στοχευμένες διαβουλεύσεις για την επικουρικότητα και την αναλογικότητα, οι οποίες βασίζονται σε ένα τυποποιημένο ερωτηματολόγιο εκτίμησης της επικουρικότητας και της αναλογικότητας²² (εφεξής «το Ερωτηματολόγιο») ή σε εξατομικευμένα ερωτηματολόγια που υποβάλλονται στους εταίρους του Δικτύου. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Ερωτηματολόγιο διατίθεται στους εταίρους του ΔΠΕ και στο ευρύ κοινό μέσω του ιστοτόπου του ΔΠΕ. Το εργαλείο αυτό, το οποίο προσαρμόστηκε πρόσφατα στις νέες διατάξεις της Συνθήκης της Λισσαβώνας, έχει αποδειχθεί ιδιαίτερα χρήσιμο και ενέπνευσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά την κατάρτιση των κατευθυντήριων γραμμών για την εκτίμηση αντικτύπου που υιοθετήθηκαν τον Ιανουάριο του 2009²³.

Με βάση τα συμπεράσματα των διαβουλεύσεων, μια συνοπτική έκθεση διαβιβάζεται στους εισηγητές πριν υποβάλλουν το σχέδιο γνωμοδότησής τους. Οι εισηγητές συμφωνούν ενδεχομένως να δημοσιευθεί η έκθεση στον ιστότοπο του Δικτύου και στην πύλη TOAD της ΕτΠ, και να διανεμηθεί στα μέλη της σχετικής επιτροπής της ΕτΠ στο πλαίσιο της αντίστοιχης συνεδρίασης. Μέχρι σήμερα οι εισηγητές εμφανίζονται σταθερά σύμφωνοι με αυτό το σύστημα διανομής των εκθέσεων.

Από τον Σεπτέμβριο του 2009 έχουν πραγματοποιηθεί έξι στοχευμένες διαβουλεύσεις, οι οποίες συγκέντρωσαν συνολικά 46 εισηγήσεις. Η πρώτη αφορούσε τη *στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία*²⁴, έναν φάκελο για τον οποίο εισηγητής της ΕτΠ ορίστηκε ο κ. Anton Rombouts (EPP/NL). Στα τέλη

²² Βλέπε ανωτέρω μέρος 3.1.1.

²³ Βλέπε SEC(2009) 92 της 15.1.2009, όπως αναφέρεται στην έκθεση της Επιτροπής για την επικουρικότητα και την αναλογικότητα (16η έκθεση «Βελτίωση της νομοθεσίας» για το 2008), COM(2009) 504 τελικό.

²⁴ COM (2009) 200.

του 2009 άρχισε μια στοχευμένη διαβούλευση σχετικά με την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Σχέδιο δράσης για την αστική κινητικότητα»²⁵, με εισηγητή της ΕτΠ τον Sir Albert Bore.

Η διαβούλευση του ΔΠΕ σχετικά με την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα των οδηγιών ΕΠΕ και ΣΕΠΕ²⁶, με εισηγητή της ΕτΠ τον κ. Macario Correia (PT/EPP), πραγματοποιήθηκε μεταξύ Νοεμβρίου 2009 και Ιανουαρίου 2010. Σε συνέχεια αυτής της διεργασίας και στο πλαίσιο συνεργασίας του με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ΔΠΕ ανακοίνωσε στον ιστότοπό του τον Ιούλιο του 2010 την έναρξη διαβούλευσης με την Επιτροπή και τους ενδιαφερόμενους φορείς σχετικά με την αναθεώρηση της οδηγίας ΕΠΕ.

Τον Ιούλιο του 2010 ο κ. Adam Banaszak (PL/EA) αποφάσισε να ζητήσει τη γνώμη του ΔΠΕ όσον αφορά μια γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της ΕτΠ με θέμα «Ο ρόλος των τοπικών αρχών στην εφαρμογή της στρατηγικής για την υγεία κατά την περίοδο 2008-2013»²⁷, για την οποία είχε οριστεί εισηγητής της ΕτΠ.

Η στοχευμένη διαβούλευση σχετικά με την ενίσχυση του συντονισμού της οικονομικής πολιτικής²⁸ υποβλήθηκε στο ΔΠΕ από τον κ. Κωνσταντίνο Τάτση (EL/EPP), ενώ τον Δεκέμβριο του 2010 άρχισε μια στοχευμένη διαβούλευση για την οδική ασφάλεια²⁹, με εισηγητή της ΕτΠ τον κ. Johan Sauwens (BE/EPP).

Η εμπειρία καταδεικνύει ότι οι στοχευμένες διαβουλεύσεις πρέπει να υπερβούν δύο κύριους ανασταλτικούς παράγοντες για τη συλλογή περισσότερων εισηγήσεων: τις σύντομες προθεσμίες υποβολής εισηγήσεων από τους εταίρους του ΔΠΕ και την απουσία προγράμματος εργασίας του Δικτύου, το οποίο θα επέτρεπε στους εταίρους του ΔΠΕ να γνωρίζουν εκ των προτέρων τις διαβουλεύσεις που θα πραγματοποιηθούν στη διάρκεια του έτους. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας ορισμού εισηγητή της ΕτΠ, ο εκάστοτε εισηγητής έχει τη δυνατότητα να υποβάλει ένα θέμα προς διαβούλευση στο ΔΠΕ. Η έκθεση σχετικά με τη διαβούλευση πρέπει να είναι έτοιμη μία εβδομάδα πριν την υποβολή του πρώτου εγγράφου εργασίας του εισηγητή στην αρμόδια επιτροπή της ΕτΠ. Με αυτόν τον τρόπο, πολλοί εταίροι του ΔΠΕ δεν είναι σε θέση να υποβάλουν τις εισηγήσεις τους εγκαίρως. Η καθιέρωση πιο ελαστικών προθεσμιών θα μπορούσε αναμφισβήτητα να συμβάλει στην αύξηση του αριθμού των συμμετοχών.

Από την άλλη πλευρά, οι διαβουλεύσεις ανακοινώνονται μόνον αφού ο εισηγητής εκφράσει τη σύμφωνη γνώμη του, ήτοι λίγες ημέρες πριν την έναρξή τους. Το γεγονός αυτό καθιστά τους εταίρους του ΔΠΕ ανέτοιμους και δεν επιτρέπει την κατάλληλη δημοσιοποίηση των διαβουλεύσεων.

²⁵ COM (2009) 490.

²⁶ COM (2009) 378 και COM (2009) 469. ΕΠΕ: Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων. ΣΕΠΕ: Στρατηγική εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

²⁷ COM(2007) 630.

²⁸ COM (2010) 250 και COM (2010) 367.

²⁹ COM (2010) 389. Η έκθεση σχετικά με τη διαβούλευση αυτή διατίθεται στον ιστότοπο του ΔΠΕ.

Αυτές οι δύο προκλήσεις θα μπορούσαν να αντιμετωπισθούν με τον προσδιορισμό ενός προγράμματος εργασίας του ΔΠΕ και με την παράταση των προθεσμιών για την παραλαβή εισηγήσεων από 8 σε 12 εβδομάδες. Ωστόσο, τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων του ΔΠΕ θα πρέπει να μπορούν να ενσωματώνονται εγκαίρως στις εργασίες των εισηγητών της ΕτΠ, γεγονός που θα πρέπει να ληφθεί δεόντως υπόψη σε αυτό το πλαίσιο.

Ανοικτές εισηγήσεις (ανοικτές διαβουλεύσεις)

Οι εταίροι του Δικτύου έχουν διατυπώσει επίσης τη γνώμη τους για την επικουρικότητα και την αναλογικότητα μέσω ανοικτών εισηγήσεων. Όλες οι υποβληθείσες εισηγήσεις εισάγονται ηλεκτρονικά στον ιστότοπο του ΔΠΕ και διαβιβάζονται στη γραμματεία της σχετικής επιτροπής της ΕτΠ.

Σε αυτό το πλαίσιο, η γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της ΕτΠ με θέμα «Καταπολέμηση του λειτουργικού αναλφαβητισμού», με εισηγήτρια την κ. Lacombe (FR/PSE), συγκέντρωσε τρεις εισηγήσεις από τους εταίρους του Δικτύου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας έχει εκδηλωθεί μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τις ανοικτές διαβουλεύσεις. Πιο συγκεκριμένα, ορισμένοι εταίροι του Δικτύου έχουν εντείνει τη δραστηριότητά τους όσον αφορά την ανάλυση της επικουρικότητας, ιδίως τα εθνικά και περιφερειακά κοινοβούλια στο πλαίσιο του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης, και έχουν διαπιστώσει επίσης ότι το ΔΠΕ λειτουργεί ως τέλειο μέσο δημοσιοποίησης της ανάλυσής τους. Το ΔΠΕ έχει παραλάβει συνολικά 20 ανοικτές εισηγήσεις σχετικά με 16 πρωτοβουλίες της ΕΕ.

Συμπεράσματα σχετικά με τις στοχευμένες και τις ανοικτές διαβουλεύσεις

- Οι στοχευμένες διαβουλεύσεις επιτρέπουν στους εισηγητές της ΕτΠ να έχουν άμεση πρόσβαση σε ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα, τα οποία προέρχονται από τους εταίρους του Δικτύου και τους επιτρέπουν να αξιολογούν τη συμμόρφωση μιας πρωτοβουλίας της ΕΕ με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.
- Για τη βελτίωση της συμμετοχής στις διαβουλεύσεις, ένα πρόγραμμα εργασίας του ΔΠΕ θα παρουσιαστεί στο Προεδρείο της ΕτΠ τον Μάρτιο του 2011. Το πρόγραμμα αυτό θα ξεχωρίζει μια σειρά φακέλων, οι οποίοι παρουσιάζουν ενδεχομένως ενδιαφέρον σε επίπεδο επικουρικότητας και επομένως θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο διαβουλεύσεων κατά τη διάρκεια του έτους.

4. Η ΕΤΠ ΚΑΙ Η ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

4.1 Εκτιμήσεις εδαφικού αντικτύπου (ΕΕΑ)

Οι εκτιμήσεις αντικτύπου (ΕΑ) αποτελούν καθοριστικό εργαλείο για τη βελτίωση της νομοθεσίας, και η συμμετοχή της ΕτΠ θα συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη σαφέστερου και αποτελεσματικότερου κανονιστικού πλαισίου, χάρη στην προστιθέμενη αξία του τοπικού και του περιφερειακού επιπέδου. Αυτή η προστιθέμενη αξία αναγνωρίζεται ως προτεραιότητα στη *Συμφωνία συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών*³⁰, στην οποία προβλέπεται ρητά η συμμετοχή της ΕτΠ σε εκτιμήσεις αντικτύπου που διενεργούνται από την Επιτροπή.

Μετά από σχετική απόφαση του Προεδρείου στη Δουνκέρκη, η ΕτΠ θα διενεργεί εκτιμήσεις εδαφικού αντικτύπου «για συγκεκριμένα θέματα τα οποία θα ορίζονται όπως προβλέπεται στο σημείο 8 της συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ ΕΤΠ και Ευρωπαϊκής Επιτροπής»³¹. Ως εκ τούτου, η συνεισφορά της ΕτΠ σε συγκεκριμένες ΕΕΑ εισάγει μια τεχνική διάσταση από τη σκοπιά των τοπικών και περιφερειακών φορέων και συνιστά πολύτιμη πηγή πληροφοριών για τα μέλη της ΕτΠ και για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Χάρη στη συμμετοχή τους στο ΔΠΕ, οι ΤΠΑ είναι σε θέση να διατυπώνουν τις απόψεις τους για μελλοντικές πρωτοβουλίες της ΕΕ πριν την έναρξη της νομοθετικής διαδικασίας. Ο μηχανισμός αυτός βοηθάει στην αποφυγή συγκρούσεων σχετικά με την αρχή της επικουρικότητας σε πολύ αρχικό στάδιο της προ-νομοθετικής διαδικασίας.

Το 2009 η ΕτΠ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνεργάστηκαν για πρώτη φορά σε επίπεδο ΕΑ. Μια πρώτη δοκιμή πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο του 2009 σε σχέση με μια *πρωτοβουλία της Επιτροπής για τη μείωση των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας*³².

Μια δεύτερη δοκιμή σχετικά με τη μελλοντική *οδηγία για την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης που αντικαθιστά την οδηγία 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου* άρχισε στα τέλη Οκτωβρίου 2009.

Το 2010 η ΕτΠ άρχισε μια διαβούλευση για τον εδαφικό αντίκτυπο της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα μετά το 2010. Η διαβούλευση διενεργήθηκε από τις ακόλουθες πλατφόρμες της ΕτΠ: το ΔΠΕ, την πλατφόρμα ΕΕ2020 και την ομάδα εμπειρογνομόνων για τον ΕΟΕΣ. Όλες οι εισηγήσεις που υποβλήθηκαν μαζί με μια έκθεση σχετικά με τη διαβούλευση διαβιβάστηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 10 Νοεμβρίου 2010³³.

³⁰ R/CdR 86/2007 σημείο 3α).

³¹ Πβ. υποσημείωση 8.

³² Ανακοίνωση με θέμα «Αλληλεγγύη στον τομέα της υγείας: μείωση των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας στην ΕΕ», μια κοινή πρωτοβουλία της ΓΔ SANCO και της ΓΔ EMPL [2009/SANCO+/031].

³³ «Αναλυτικές απαντήσεις στην έρευνα της ΕτΠ – Εκτίμηση των εδαφικών επιπτώσεων της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα μετά το 2010»
http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/SiteCollectionDocuments/order%203075_biodiversity%20survey_FINAL_with%20changes.pdf

Οι διεργασίες αυτές αποδείχτηκαν χρήσιμες, καθώς κατέδειξαν στους αρμοδίους της Επιτροπής την ανάγκη και τη σημασία συνεκτίμησης της τοπικής και περιφερειακής διάστασης στις αναλύσεις τους. Σε επιστολή της, η Γενική Γραμματέας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Catherine Day προέτρεψε όλους τους Γενικούς Διευθυντές να έρθουν σε επαφή με την Επιτροπή των Περιφερειών, τονίζοντας ότι και στις δύο (προαναφερθείσες) περιπτώσεις οι υπηρεσίες διαπίστωσαν ότι η συνεργασία με την ΕτΠ ήταν αποτελεσματική και χρήσιμη³⁴.

Συμπεράσματα για τις εκτιμήσεις εδαφικού αντικτύπου

- Οι διαβουλεύσεις σχετικά με τις εκτιμήσεις αντικτύπου αποτελούν ένα εξαιρετικό μέσο, το οποίο επιτρέπει να συνεκτιμώνται οι απόψεις των ΤΠΑ από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ήδη κατά το προ-νομοθετικό στάδιο.
- Η ΕτΠ, μέσω των δικτύων της, συνεισφέρει στη διάδοση του πνεύματος της επικουρικότητας στο προ-νομοθετικό στάδιο με εκτιμήσεις εδαφικού αντικτύπου. Με τη διεύρυνση της βάσης διαβούλευσης του ΔΠΕ, η ΕτΠ ενισχύει την αξιοπιστία της και αναδεικνύεται σε προνομιακό εταίρο για τη σχέση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των ΤΠΑ κατά το προ-νομοθετικό αυτό στάδιο.

4.2 Το Σχέδιο Δράσης του Δικτύου Παρακολούθησης της Επικουρικότητας

Σε συνέχεια της 4ης Διάσκεψης για την Επικουρικότητα που πραγματοποιήθηκε στο Μιλάνο τον Μάιο του 2009, η Πρόεδρος και ο Πρώτος Αντιπρόεδρος της ΕτΠ κάλεσαν τους εταίρους του Δικτύου να συμμετάσχουν στο πρώτο Σχέδιο Δράσης του ΔΠΕ³⁵.

Όπως επεσήμαναν η Πρόεδρος και ο Πρώτος Αντιπρόεδρος της ΕτΠ κατά τη συνεδρίαση του Προεδρείου τον Σεπτέμβριο του 2009³⁶ στην Uppsala, στόχος του Σχεδίου Δράσης είναι η ανάδειξη εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών κατά την εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας στις περιφέρειες και τους δήμους της Ευρώπης. Το σχέδιο αυτό συμπληρώνει τις δραστηριότητες του ΔΠΕ και αναλύει ποικίλους τομείς πολιτικής της ΕΕ υπό το πρίσμα της επικουρικότητας.

Η προστιθέμενη αξία του Σχεδίου Δράσης επισημαίνεται στη σχετική απόφαση του Προεδρείου στην Uppsala: «(...)Η εθελοντική ομαδοποίηση των εταίρων με παρόμοια ενδιαφέροντα θα συμβάλει στο σχηματισμό μιας εύκολα αναγνωρίσιμης ειδικής βάσης διαβουλεύσεων, η οποία θα είναι πιο εύχρηστη κάθε φορά που θα οργανώνεται μια συγκεκριμένη δραστηριότητα του Δικτύου»³⁷.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση του Προεδρείου στην Uppsala, το Σχέδιο Δράσης υποδιαιρείται σε πυλώνες, οι οποίοι αντιστοιχούν σε τομείς πολιτικής, όπου η εφαρμογή της αρχής της

³⁴ Επιστολή της 8ης Μαρτίου 2010 (SG C2 AK/lb).

³⁵ Επιστολή της 29ης Ιουνίου 2009, PCab/EG/JB/ff/D/1808/2009.

³⁶ Πβ. υποσημείωση 20, σσ. 9-10.

³⁷ Πβ. υποσημείωση 20.

επικουρικότητας θεωρείται σκόπιμη και παραδείγματα ορθών πρακτικών υπάρχουν σε επίπεδο τοπικών και περιφερειακών αρχών. Οι τομείς πολιτικής που έχουν επιλεγεί για την πρώτη έκδοση του Σχεδίου Δράσης έχουν ως εξής: ένταξη μεταναστών, καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, κοινωνικές πολιτικές και δικαιώματα, πολιτική υγείας και καινοτομία. Σε κάθε τομέα πολιτικής, οι αντίστοιχες ομάδες εργασίας έχουν επιλέξει ειδικά θέματα προς επεξεργασία.

Οι εκθέσεις των ομάδων εργασίας θα περιέχουν αναλύσεις σχετικά με την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων επιπέδων στον αντίστοιχο τομέα πολιτικής, βέλτιστες πρακτικές σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο που προσφέρουν ένα πρακτικό και συγκεκριμένο όραμα της εφαρμογής της αρχής της επικουρικότητας, συμπεράσματα και πολιτικές συστάσεις, ιδίως όσον αφορά την κατανομή των αρμοδιοτήτων στον εκάστοτε τομέα πολιτικής. Κάθε έκθεση θα περιλαμβάνει ένα κεφάλαιο αφιερωμένο στην αρχή της επικουρικότητας, στο οποίο τα μέλη των ομάδων εργασίας θα εκφράζουν τις απόψεις και τις σκέψεις τους για την επικουρικότητα στο πλαίσιο του εκάστοτε θέματος υπό εξέταση.

Μια πρώτη ομάδα εργασίας, υπό την καθοδήγηση της περιφερειακής κυβέρνησης της χώρας των Βάσκων, επικεντρώθηκε στην «κοινωνική καινοτομία». Στην εν λόγω ομάδα εργασίας συμμετείχαν επίσης η περιφέρεια Wielkopolska, η Φλάνδρα και η περιφέρεια Veneto. Δύο μέλη αυτής της ομάδας εργασίας (περιφέρεια Wielkopolska και κυβέρνηση των Βάσκων) έλαβαν επίσης μέρος στο θεματικό εργαστήριο για την επικουρικότητα, το οποίο πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης «Open Days»³⁸.

Η δεύτερη ομάδα, υπό την καθοδήγηση της περιφερειακής κυβέρνησης του Vorarlberg, επικεντρώθηκε στη «συμμετοχή του κοινού σε λύσεις βιώσιμης ενέργειας». Μεταξύ των μελών αυτής της ομάδας εργασίας συγκαταλέγονται οι ακόλουθοι εταίροι του ΔΠΕ: η περιφερειακή κυβέρνηση της χώρας των Βάσκων, ο δήμος του Gothenburg, ο δήμος του Erlangen και το δίκτυο «Netwerk Stad Twente», το οποίο εκπροσωπείται από τον δήμο του Hengelo.

Η τρίτη ομάδα εργασίας ασχολήθηκε με την «ένταξη των μεταναστών στις αστικές περιοχές» υπό την καθοδήγηση του κοινοβουλίου της Καταλωνίας. Άλλα μέλη αυτής της ομάδας εργασίας ήταν η φινλανδική ένωση τοπικών αρχών, η γερμανική ένωση δήμων και κοινοτήτων, και ο δήμος Πάτρας. Η σουηδική ένωση τοπικών αρχών και περιφερειών (SALAR) και η ένωση ιταλικών επαρχιών εξέφρασαν επίσης ενδιαφέρον για την ομάδα αυτή και παρακολούθησαν τις εργασίες της χωρίς να έχουν τη δυνατότητα, από άποψη πόρων, να συμμετάσχουν ενεργά. Δεδομένης της δυνατότητας σύνδεσης των εργασιών της ομάδας αυτής με τη συμβουλευτική δραστηριότητα της ΕτΠ και τη σχετική εκτίμηση αντικτύπου που προβλέπεται από την Επιτροπή για το 2011, η ομάδα θα συνεχίσει ενδεχομένως να εξετάζει το θέμα αυτό και το 2011.

Μια τέταρτη ομάδα εργασίας του Σχεδίου Δράσης, υπό την καθοδήγηση της περιφέρειας της Λομβαρδίας, επικεντρώθηκε στις «ανισότητες στον τομέα της υγείας». Η περιφέρεια της Βαλένθια, η φινλανδική ένωση τοπικών αρχών και η περιφέρεια Vastra Götaland της Σουηδίας ήταν μέλη της εν

³⁸ Βλέπε επίσης μέρος 5.2.

λόγω ομάδας εργασίας. Οι ανισότητες στον τομέα της υγείας αποτελούν θέμα, το οποίο έχει εξετάσει η ΕτΠ από διάφορες σκοπιές³⁹.

Η πέμπτη ομάδα εργασίας επικεντρώθηκε στην «καταπολέμηση της φτώχειας» υπό την καθοδήγηση του Arco Latino. Μεταξύ των μελών της ομάδας εργασίας συγκαταλέγονται οι περιφέρειες Wielkopolska και Veneto και η ένωση δήμων και κοινοτήτων της Κύπρου. Το Ευρωπαϊκό έτος για την καταπολέμηση της φτώχειας προσέφερε στην ομάδα εργασίας για τις κοινωνικές πολιτικές και τα δικαιώματα μια εξαιρετική ευκαιρία για να εστιάσει στο θέμα αυτό.

Τα αποτελέσματα των εργασιών των εν λόγω ομάδων θα παρουσιαστούν κατά την επόμενη Διάσκεψη για την Επικουρικότητα που θα πραγματοποιηθεί στις 21 Μαρτίου 2011. Η διάσκεψη αυτή θα επιτρέψει τη συνάντηση όλων των συμμετεχόντων στο Σχέδιο Δράσης, καθώς και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων των εργασιών τους, σύμφωνα με τη σχετική υπόδειξη μετά την τελευταία Διάσκεψη για την Επικουρικότητα στο Μιλάνο.

Συμπεράσματα όσον αφορά το Σχέδιο Δράσης του ΔΠΕ

- Το πρώτο Σχέδιο Δράσης του ΔΠΕ υλοποιήθηκε και τα σχετικά αποτελέσματα θα παρουσιαστούν κατά την επόμενη Διάσκεψη για την Επικουρικότητα.
- Το Σχέδιο Δράσης ανταποκρίθηκε στους στόχους που περιλαμβάνονται στην απόφαση του Προεδρείου στην Uppsala:
 - με τη δημιουργία ομάδας εμπειρογνομόνων εντός του Δικτύου, η οποία προσφέρει εξειδικευμένες συμβουλές σχετικά με τις δραστηριότητες του Δικτύου·
 - μέσα από απτά παραδείγματα εφαρμογής της αρχής της επικουρικότητας σε διάφορους τομείς πολιτικής, το Σχέδιο Δράσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πρόσθετη πηγή πληροφοριών και ιδεών για την τροφοδότηση των γνωμοδοτήσεων της ΕτΠ και των θεματικών εργαστηρίων για την επικουρικότητα.
- Η δεύτερη έκδοση του Σχεδίου Δράσης του ΔΠΕ θα ανακοινωθεί κατά την επόμενη Διάσκεψη για την Επικουρικότητα.

4.3 Σχέσεις με τα περιφερειακά κοινοβούλια στο πλαίσιο του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης

Το Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης (ΣΕΠ)⁴⁰ θεσπίστηκε από τη Συνθήκη της Λισσαβόνας και εντάσσει για πρώτη φορά τα εθνικά κοινοβούλια στη νομοθετική διαδικασία της ΕΕ, υπό την προϋπόθεση ότι μπορούν να εκδώσουν αιτιολογημένες γνώμες σχετικά με τη μη συμμόρφωση ενός σχεδίου νομοθετικής πράξης της ΕΕ με την αρχή της επικουρικότητας. Σε αυτό το πλαίσιο,

³⁹ Αρχικά, η ΕτΠ συμμετείχε στην εκτίμηση του εδαφικού αντικτύπου μιας πρωτοβουλίας της Επιτροπής για τις ανισότητες στον τομέα της υγείας. Μια τελική έκθεση σχετικά με τη διαβούλευση αυτή διαβιβάστηκε στην Επιτροπή τον Μάιο του 2009. Μετά την έκδοση της πρότασης της Επιτροπής για αυτόν τον τομέα πολιτικής τον Οκτώβριο του 2009, η ΕτΠ εξέδωσε γνωμοδότηση για τον φάκελο αυτόν, με εισηγητή τον κ. Dave Wilcox (UK/PES).

⁴⁰ Βλέπε επίσης επόμενο σημείο.

«εναπόκειται σε κάθε εθνικό κοινοβούλιο ή σώμα εθνικού κοινοβουλίου να συμβουλευθεί, κατά περίπτωση, τα περιφερειακά κοινοβούλια που έχουν νομοθετικές εξουσίες».⁴¹

Αυτή η δυνατότητα συμμετοχής στο ΣΕΠ προβληματίζει διάφορα περιφερειακά κοινοβούλια με νομοθετικές εξουσίες, τα οποία μελετούν τρόπους για να προσαρμόσουν τις δομές τους ούτως ώστε να εκμεταλλευτούν πλήρως τα νέα τους προνόμια όσον αφορά την επικουρικότητα. Σε αυτό το πλαίσιο, εκπρόσωποι διαφόρων περιφερειακών κοινοβουλίων που είναι μέλη του ΔΠΕ έχουν ζητήσει καθοδήγηση και συμβουλές σχετικά με τον τρόπο προσαρμογής των εσωτερικών δομών τους και την έγκαιρη κατάρτιση μελετών για την επικουρικότητα.

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της επιτροπής CIVEX της ΕτΠ, αποφασίστηκε η διενέργεια μελέτης σχετικά με τον ρόλο των περιφερειακών κοινοβουλίων στο ΣΕΠ. Πιο συγκεκριμένα, εκπρόσωποι της Συνέλευσης της Ουαλίας, της Συνέλευσης της Extremadura και του κοινοβουλίου της Βαυαρίας εξέφρασαν ενδιαφέρον για τα συμπεράσματα της μελέτης και τις δραστηριότητες του ΔΠΕ στον τομέα αυτόν. Στόχος της μελέτης αυτής, η οποία διενεργήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης (EIPA, Βαρκελώνη), είναι η παροχή γενικών πληροφοριών στους εταίρους του ΔΠΕ και σε όλα τα άλλα περιφερειακά κοινοβούλια με νομοθετικές εξουσίες σχετικά με τον πιθανό ρόλο τους στο πλαίσιο του νέου ΣΕΠ, καθώς και η ανάλυση του τρόπου με τον οποίο το ΔΠΕ θα μπορούσε να βελτιστοποιήσει τη λειτουργία του προς όφελος των μελών, τα οποία εμπίπτουν στον εν λόγω μηχανισμό. Η μελέτη περιέχει μια πλήρη περιγραφή των μηχανισμών που υφίστανται σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο στα οκτώ κράτη μέλη, τα οποία διαθέτουν περιφερειακά κοινοβούλια με νομοθετικές εξουσίες (AT, BE, DE, ES, FI, IT, PT, UK), καθώς και μια περιγραφή των μέσων πληροφόρησης και των μηχανισμών συντονισμού μεταξύ αυτών των επιπέδων και των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων. Η μελέτη συγκεντρώνει επίσης τις υφιστάμενες βέλτιστες πρακτικές στον εν λόγω τομέα.

Τα συμπεράσματα της μελέτης θα παρουσιασθούν κατά την 5η Διάσκεψη για την Επικουρικότητα και θα επιφέρουν τροποποιήσεις στη δομή και τη λειτουργία του ΔΠΕ.

Σε συνέχεια των αποτελεσμάτων της μελέτης, θα μπορούσε να εξετασθεί στο εγγύς μέλλον το ενδεχόμενο δημιουργίας μιας ειδικής βάσης δεδομένων για τα περιφερειακά κοινοβούλια στο πλαίσιο του ΣΕΠ, στον ιστότοπο του ΔΠΕ («REGPEX»). Η εν λόγω βάση δεδομένων θα μπορούσε να είναι ισοδύναμη του ιστοτόπου IPEX, ο οποίος χρησιμοποιείται από τα εθνικά κοινοβούλια για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις πρωτοβουλίες της ΕΕ, καθώς και για θέματα επικουρικότητας.

Συμπεράσματα όσον αφορά τις σχέσεις με τα περιφερειακά κοινοβούλια

- Ορισμένα περιφερειακά κοινοβούλια με νομοθετικές εξουσίες, τα οποία είναι εταίροι του ΔΠΕ, επιθυμούν ευρύτερη καθοδήγηση από το ΔΠΕ όσον αφορά τους ελέγχους της επικουρικότητας που θα διενεργούνται στο πλαίσιο του ΣΕΠ.

⁴¹ Άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου.

- Μια ειδική βάση δεδομένων για τα περιφερειακά κοινοβούλια, η REGPEX, θα μπορούσε να τεθεί σε λειτουργία στο εγγύς μέλλον. Η εν λόγω βάση δεδομένων θα διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών και την επικοινωνία μεταξύ των περιφερειακών κοινοβουλίων στο πλαίσιο του ΣΕΠ.
- Το νέο πρόγραμμα εργασίας του ΔΠΕ θα προσδιορίζει μια σειρά φακέλων, οι οποίοι θα μπορούσαν να αποτελούν αντικείμενο ελέγχου της επικουρικότητας στο πλαίσιο του ΣΕΠ. Έλεγχοι σχετικά με τους προσδιορισθέντες φακέλους θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν από το ΔΠΕ.
- Στο πλαίσιο του ΣΕΠ έχουν ενισχυθεί οι σχέσεις με την CALRE και τα μέλη της.

4.4 Οι σχέσεις με τα εθνικά κοινοβούλια

Ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων στην παρακολούθηση της επικουρικότητας κατοχυρώνεται με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας. Πιο συγκεκριμένα, το νέο ΣΕΠ τοποθετεί τα εθνικά κοινοβούλια στην πρώτη γραμμή της διαδικασίας εκτίμησης της συμμόρφωσης των σχεδίων νομοθετικών πράξεων της ΕΕ με την αρχή της επικουρικότητας.

Η προαναφερθείσα μελέτη σχετικά με τον ρόλο των περιφερειακών κοινοβουλίων στο ΣΕΠ περιλαμβάνει ένα κεφάλαιο αφιερωμένο στα εθνικά κοινοβούλια και στις σχέσεις τους με τα περιφερειακά κοινοβούλια στο πλαίσιο του ΣΕΠ. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της μελέτης, έχουν αναπτυχθεί τακτικές επαφές και ανταλλαγές πληροφοριών με διάφορα εθνικά κοινοβούλια.

Συμπεράσματα όσον αφορά τις σχέσεις με τα εθνικά κοινοβούλια

- Τα εθνικά κοινοβούλια βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της διαδικασίας παρακολούθησης της επικουρικότητας στο πλαίσιο του ΣΕΠ.
- Ο προσδιορισμός των διαδικασιών διαβούλευσης των εθνικών κοινοβουλίων με τα περιφερειακά κοινοβούλια στο πλαίσιο του ΣΕΠ αποτελεί προτεραιότητα του ΔΠΕ.

4.5 Σχέσεις με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ

4.5.1 Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Στις ετήσιες εκθέσεις της για τη βελτίωση της νομοθεσίας και την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας⁴², η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει επανειλημμένα τονίσει τις δραστηριότητες της ΕτΠ όσον αφορά την παρακολούθηση της επικουρικότητας. Από την 14η έκθεση για τη βελτίωση της νομοθεσίας⁴³ και εξής, η Επιτροπή επισημαίνει τις δραστηριότητες του ΔΠΕ της

⁴² Εκθέσεις δυνάμει του άρθρου 9 του Πρωτοκόλλου.

⁴³ COM (2007) 286 τελικό.

ΕτΠ, καθώς και στις δραστηριότητες σχετικά με την επικουρικότητα άλλων φορέων, όπως τα εθνικά κοινοβούλια⁴⁴.

Στις 5 Μαΐου 2010 η ΕτΠ διαβίβασε στην Επιτροπή μια εισήγηση, η οποία αξιοποιήθηκε κατά την κατάρτιση της έκθεσης της Επιτροπής για την επικουρικότητα και την αναλογικότητα για το 2009⁴⁵. Η εν λόγω εισήγηση λαμβάνει υπόψη όλες τις δραστηριότητες του ΔΠΕ το 2009, καθώς και τις δραστηριότητες που αφορούν την παρακολούθηση της επικουρικότητας εντός της ΕτΠ.

Επιπλέον, από το 2009 το Δίκτυο έχει συμμετάσχει σε τρεις εκτιμήσεις αντικτύπου που διενεργήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή⁴⁶.

Όπως προβλέπεται στη Συμφωνία Συνεργασίας⁴⁷ τους, η ΕτΠ στηρίζει σε τακτική βάση, μέσω του ΔΠΕ, τη δραστηριότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά τη διάρκεια της προ-νομοθετικής φάσης. Πιο συγκεκριμένα, το ΔΠΕ συνεργάζεται με την Επιτροπή για την ανακοίνωση δημόσιων διαβουλεύσεων και τον προσανατολισμό τους προς τις ΤΠΑ. Η συνεργασία αυτή έχει ήδη τύχει θετικής υποδοχής και αναμένεται να εντατικοποιηθεί στο μέλλον.

Συμπεράσματα όσον αφορά τις σχέσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

- Η συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω της συμμετοχής της ΕτΠ στις εκτιμήσεις αντικτύπου θα αναπτυχθεί περαιτέρω και θα βελτιωθεί δυνάμει της Συμφωνίας Συνεργασίας, καθώς και χάρη στη συνεισφορά της ΕτΠ στην ετήσια έκθεση της Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

4.5.2 Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τροποποίησε τον Εσωτερικό Κανονισμό του ούτως ώστε να μπορεί να λαμβάνει υπόψη γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ, οι οποίες αντιτίθενται σε σχέδια νομοθετικών πράξεων της ΕΕ λόγω παραβίασης της αρχής της επικουρικότητας⁴⁸. Δυνάμει του σχετικού άρθρου, οι εν λόγω γνωμοδοτήσεις θα διαβιβάζονται στις σχετικές κοινοβουλευτικές επιτροπές και θα χρησιμοποιούνται ενδεχομένως ως βάση για συστάσεις προς ψήφιση πριν την ολοκλήρωση της πρώτης ανάγνωσης.

⁴⁴ Βλέπε για παράδειγμα την 15η έκθεση για τη βελτίωση της νομοθεσίας, COM (2008) 586 τελικό.

⁴⁵ COM (2010) 547 τελικό, έκθεση της Επιτροπής για την επικουρικότητα και την αναλογικότητα (17η έκθεση για τη βελτίωση της νομοθεσίας για το 2009).

⁴⁶ Βλέπε μέρος 4.1.

⁴⁷ R/CdR 86/2007 σημείο 3α.

⁴⁸ Το νέο άρθρο 36α, όπως ορίζεται στην έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την προσαρμογή του Εσωτερικού Κανονισμού του στη Συνθήκη της Λισσαβώνας, η οποία υιοθετήθηκε από την επιτροπή συνταγματικών υποθέσεων στις 27 Απριλίου 2009, τροπολογία 4 του Εσωτερικού Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με εισηγητή τον κ. Richard Corbett (PES/UK), A6-0277/2009.

Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω αλλαγών, οι αναφορές στην επικουρικότητα, οι οποίες θα περιλαμβάνονται στις γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ, θα εξετάζονται και θα ελέγχονται περαιτέρω από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Επίσης, η ΕτΠ θα παρακολουθεί και θα εξετάζει τη διαδικασία παρακολούθησης της επικουρικότητας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁴⁹.

Η επέκταση της διαδικασίας συναπόφασης δυνάμει της Συνθήκης της Λισσαβώνας έχει αυξήσει τον αριθμό των περιπτώσεων, στις οποίες το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι συννομοθέτης. Υπό αυτές τις συνθήκες, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να προσδιορίζει επακριβώς την υφιστάμενη κατανομή αρμοδιοτήτων στα κράτη μέλη για τον εκάστοτε τομέα πολιτικής. Η ΕτΠ θα μπορούσε να διερευνήσει, μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τη δυνατότητα υποβολής αιτήματος προς την Επιτροπή για τον προσδιορισμό των φακέλων που πιθανότατα αφορούν τις τοπικές ή/και περιφερειακές αρμοδιότητες, ήδη από το στάδιο της εκτίμησης αντικτύπου.

Ομιλητές από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προσκαλούνται τακτικά σε εκδηλώσεις της ΕτΠ και του ΔΠΕ σχετικά με την επικουρικότητα. Το ίδιο θα συμβεί και κατά τη Διάσκεψη για την Επικουρικότητα του 2011, σε μια προσπάθεια ενίσχυσης των επαφών και πλήρους ενημέρωσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις δραστηριότητες της ΕτΠ στον τομέα παρακολούθησης της επικουρικότητας.

Συμπεράσματα όσον αφορά τις σχέσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

- Οι επαφές και η συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα αναπτυχθούν περαιτέρω στο μέλλον, ιδίως όσον αφορά τις εκτιμήσεις αντικτύπου κατά τη διάρκεια της προ-νομοθετικής φάσης και την παρακολούθηση της επικουρικότητας.
- Τρόποι περαιτέρω συνεργασίας με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα μπορούσαν να διερευνηθούν όσον αφορά την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ και την εκ των υστέρων αξιολόγηση.
- Η συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη Διάσκεψη για την Επικουρικότητα του 2011 θα προάγει τη συνεργασία με την ΕτΠ στον τομέα παρακολούθησης της επικουρικότητας.

5. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

5.1 Ιστότοπος του ΔΠΕ

Το Προεδρείο επισήμανε κατά τη συνεδρίασή του στην Uppsala ότι «η προώθηση του νέου ιστοτόπου του ΔΠΕ αποτελεί προτεραιότητα για την Επιτροπή των Περιφερειών»⁵⁰. Είναι γεγονός ότι ο ιστότοπος του ΔΠΕ αποτελεί το κύριο εργαλείο του Δικτύου. Οι δραστηριότητες του ΔΠΕ

⁴⁹ Με επιστολή του προς τον Γενικό Γραμματέα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (11 Οκτωβρίου 2010), ο Γενικός Γραμματέας της ΕτΠ προτείνει τα ακόλουθα: α) τη σύνδεση της ΕτΠ με την αναθεώρηση της διοργανικής συμφωνίας σχετικά με τις εκτιμήσεις αντικτύπου, β) μια στενότερη συνεργασία μεταξύ της ΕτΠ και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την εμπάθυνση των εδαφικών πτυχών των εκτιμήσεων αντικτύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, γ) μια συνεργασία κατά τη μετα-νομοθετική φάση, για μια εκ των υστέρων αξιολόγηση της εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ από τις ΤΠΑ.

⁵⁰ Πβ. υποσημείωση 20, σ. 11.

πραγματοποιούνται ουσιαστικά μέσω ηλεκτρονικών επικοινωνιών και του Διαδικτύου (διαβουλεύσεις, δημοσιεύσεις και ανταλλαγή εγγράφων), ιδίως στο πλαίσιο των ομάδων εργασίας του Σχεδίου Δράσης.

Ο νέος ιστότοπος του ΔΠΕ τέθηκε σε λειτουργία τον Δεκέμβριο του 2010 και θα συμβάλλει στην περαιτέρω προβολή του Δικτύου και των δραστηριοτήτων του, εντός και εκτός της ΕτΠ, στα θεσμικά όργανα της ΕΕ και στις τοπικές και περιφερειακές αρχές.

Η ανανέωση αυτή αποτέλεσε επίσης μια καλή ευκαιρία να αναβαθμιστεί ο ιστότοπος με τα πιο προηγμένα εργαλεία διαχείρισης δικτυακού περιεχομένου⁵¹.

Η ανάπτυξη του ιστοτόπου του ΔΠΕ συνεχίζεται και μια σειρά νέων λειτουργιών θα αναπτυχθούν το 2011:

- Μια ειδική βάση δεδομένων (REGPEX⁵²) για τις περιφέρειες με νομοθετικές εξουσίες θα επιτρέπει στα περιφερειακά κοινοβούλια να εισάγουν ηλεκτρονικά τις αναλύσεις τους σχετικά με την επικουρικότητα, ιδίως στο πλαίσιο του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης, να έχουν επαφές με αντίστοιχα κοινοβούλια σε άλλα κράτη μέλη και να ενημερώνονται για τις εξελίξεις στα εθνικά κοινοβούλια χάρη σε έναν σύνδεσμο με το IPEX, τη βάση δεδομένων που χρησιμοποιούν τα εθνικά κοινοβούλια για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με έγγραφα της ΕΕ,
- Τα χαρακτηριστικά των εταίρων του ΔΠΕ θα παρουσιάζονται εκτενώς, με συνδέσμους με τους αντίστοιχους ιστοτόπους τους,
- Ειδικά φόρουμ με θεματικό χαρακτήρα θα επιτρέπουν για παράδειγμα στις ομάδες εργασίας του Σχεδίου Δράσης να ανταλλάσσουν άμεσα πληροφορίες σε ειδικούς τομείς με περιορισμένη πρόσβαση.

Εκτός από τον ιστότοπο του ΔΠΕ, οι δραστηριότητες του ΔΠΕ θα πρέπει να ενταχθούν στους ευρύτερους μηχανισμούς και πλατφόρμες επικοινωνίας της ΕτΠ, εφόσον το ΔΠΕ εντάσσεται τις συμβουλευτικές εργασίες της ΕτΠ. Οι προσκλήσεις συμμετοχής σε διαβουλεύσεις θα πρέπει να δημοσιεύονται με όλα τα διαθέσιμα μέσα επικοινωνίας. Οι εκδηλώσεις όπως οι διασκέψεις, τα θεματικά εργαστήρια στο πλαίσιο των «Open Days», οι συνεδριάσεις των εταίρων του ΔΠΕ με ενώσεις, περιφερειακούς οργανισμούς κλπ. θα πρέπει επίσης να αξιοποιηθούν για την προώθηση των δραστηριοτήτων του ΔΠΕ.

⁵¹ Ο ιστότοπος βασίζεται πλέον σε τεχνολογία Διαδικτύου 2.0 (Sharepoint), η οποία διευκολύνει περαιτέρω την αλληλεπίδραση μεταξύ των εταίρων του ΔΠΕ. Ο νέος ιστότοπος περιλαμβάνει τις ακόλουθες λειτουργίες: α) πρόσκληση για νέα μέλη μέσω του ηλεκτρονικού εντύπου που διατίθεται στον ιστότοπο του ΔΠΕ, β) μετά την εισδοχή τους στο Δίκτυο, οι νέοι εταίροι λαμβάνουν ένα προσωπικό όνομα χρήστη και κωδικό που τους παρέχει πρόσβαση στον ιστότοπο του ΔΠΕ, στα εργαλεία εκτίμησης της επικουρικότητας (πρόσβαση στο αναβαθμισμένο ερωτηματολόγιο της επικουρικότητας και της αναλογικότητας που αντανάκλα τις αλλαγές που επέφερε η Συνθήκη της Λισσαβώνας), καθώς και σε όλες τις πληροφορίες που διατίθενται στην πλατφόρμα, γ) οι λειτουργίες αναζήτησης έχουν βελτιωθεί και επιτρέπουν την πρόσβαση σε έγγραφα της Επιτροπής, την παρακολούθηση της νομοθετικής διαδικασίας (σύνδεσμος με το PRELEX και τη βάση δεδομένων OEIL του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου) και την παρακολούθηση της πορείας συναφών διαβουλεύσεων εντός του ΔΠΕ.

Τα μέλη έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν τακτικές ενημερώσεις από το σύστημα RSS και να γνωρίζουν τις τελευταίες εξελίξεις, εκδηλώσεις, εκτιμήσεις αντικτύπου, διαβουλεύσεις κλπ.

⁵² Βλέπε ανωτέρω, μέρος 4.3 της παρούσας έκθεσης.

Συμπεράσματα σχετικά με τον νέο ιστότοπο του ΔΠΕ

- Ο νέος ιστότοπος του ΔΠΕ λειτουργεί ήδη και θα διευκολύνει περαιτέρω την ποσοτική (περισσότεροι εταίροι) και ποιοτική (περισσότερη συμμετοχή και αλληλεπίδραση μεταξύ των εταίρων) συμμετοχή στο Δίκτυο.
- Ο ιστότοπος του ΔΠΕ θα συνεχίσει να αναβαθμίζει τα μέσα που προσφέρει στους εταίρους του Δικτύου με στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχονται από τη Συνθήκη της Λισσαβώνας όσον αφορά την παρακολούθηση της επικουρικότητας.
- Το ΔΠΕ και οι διαβουλεύσεις του θα πρέπει να αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της γενικής στρατηγικής επικοινωνίας της ΕτΠ, όπως ακριβώς ενσωματώνονται στη διαδικασία κατάρτισης γνωμοδοτήσεων.

5.2 Θεματικά εργαστήρια για την επικουρικότητα

Σύμφωνα με την απόφαση του Προεδρείου στην Uppsala⁵³, θεματικά εργαστήρια για την επικουρικότητα (ΘΕΕ) με τη συμμετοχή εταίρων του Δικτύου θα διοργανώνονται τακτικά. Τα θέματα υπό συζήτηση αφορούν τις προτεραιότητες του νομοθετικού προγράμματος της ΕΕ και συνδέονται με τις δραστηριότητες του Δικτύου.

Στόχος των ΘΕΕ είναι να κατευθύνουν τη συζήτηση για την επικουρικότητα σε πρακτικά ζητήματα χάραξης πολιτικής σε ειδικούς τομείς, ήτοι σε τομείς πολιτικής όπου οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά κανόνα σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο. Τα ΘΕΕ προάγουν τον διάλογο μεταξύ των σχετικών φορέων (ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, τοπικές και περιφερειακές αρχές που εκπροσωπούνται στο ΔΠΕ, ομάδες προβληματισμού, κλπ.) εστιάζοντας σε μία ή περισσότερες προτεραιότητες της ΕΕ.

Τον Οκτώβριο του 2009 διοργανώθηκε ένα ΘΕΕ κατά τη διάρκεια των «Open Days». Το εν λόγω εργαστήριο επικεντρώθηκε στην καινοτομία και την επικουρικότητα και ήταν επιτυχημένο σε επίπεδο συμμετοχής και εκδήλωσης ενδιαφέροντος από την πλευρά των εταίρων του Δικτύου και του κοινού. Οι εταίροι του ΔΠΕ είχαν την ευκαιρία να συναντήσουν εκπροσώπους της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και να συζητήσουν για την επικουρικότητα στον τομέα της καινοτομίας και της έρευνας.

Ένα άλλο ΘΕΕ διοργανώθηκε κατά τη διάρκεια των «Open Days» τον Οκτώβριο του 2010. Το εργαστήριο αυτό επικεντρώθηκε στην κοινωνική καινοτομία και ειδικότερα στον τρόπο με τον οποίο οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να παράσχουν καινοτόμες λύσεις για την επίτευξη ευρύτερης κοινωνικής συνοχής. Στο πλαίσιο του προαναφερθέντος Σχεδίου Δράσης του ΔΠΕ, εκπρόσωποι δύο ομάδων εργασίας έλαβαν μέρος στο εργαστήριο και παρουσίασαν τις προτάσεις τους στον τομέα της «κοινωνικής καινοτομίας» και της «καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού

⁵³ Πβ. υποσημείωση 20.

αποκλεισμού». Αυτό το ΘΕΕ δημιούργησε τις κατάλληλες συνθήκες για την προώθηση των συμπερασμάτων των δύο ομάδων εργασίας και για την ανάλυση του τρόπου με τον οποίο η εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας μπορεί να οδηγήσει σε επιτυχή σχέδια σε αυτούς τους τομείς πολιτικής.

Το 2011 ένα νέο ΘΕΕ θα διοργανωθεί στο πλαίσιο των «Open Days» σχετικά με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Εφόσον το ΔΠΕ διαθέτει πλέον συντονιστή σε πολιτικό επίπεδο, το εργαστήριο θα μπορούσε να προσελκύσει περισσότερους πολιτικούς και μέλη της ΕτΠ.

Συμπεράσματα σχετικά με τα θεματικά εργαστήρια για την επικουρικότητα

- Τα ΘΕΕ αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την περαιτέρω προβολή του ΔΠΕ και για τη μετάδοση της έννοιας της επικουρικότητας στους εταίρους του Δικτύου και το ευρύ κοινό.
- Τα ΘΕΕ αποτελούν αποδεδειγμένα ένα χρήσιμο εργαλείο για την προώθηση του πνεύματος επικουρικότητας μεταξύ των εταίρων του Δικτύου και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

6. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το 2010 ήταν το πρώτο έτος εφαρμογής των νέων διατάξεων, τις οποίες εισήγαγε η Συνθήκη της Λισσαβώνας. Ως αποτέλεσμα του νέου νομικού και θεσμικού πλαισίου, η ΕτΠ αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά την παρακολούθηση της αρχής της επικουρικότητας σε ολόκληρη της διαδικασία χάραξης πολιτικής.

Μία από τις βασικές καινοτομίες που θεσπίστηκαν με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας, ήτοι το δικαίωμα της ΕτΠ να προσφεύγει ενώπιον του ΔΕΕ λόγω παραβίασης της αρχής της επικουρικότητας, ανάγει την ΕτΠ σε σημείο αναφοράς για την παρακολούθηση της εφαρμογής της αρχής της επικουρικότητας. Ως εκ τούτου, η ΕτΠ τροποποίησε δεόντως τον Εσωτερικό Κανονισμό της και εντατικοποίησε τις προσπάθειες εκτίμησης της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας: το νέο ερωτηματολόγιο της επικουρικότητας και της αναλογικότητας είναι μόνον ένα δείγμα της προόδου που σημειώθηκε το 2010.

Το ΔΠΕ της ΕτΠ υπέστη επίσης σημαντικές αλλαγές από την 1η Δεκεμβρίου 2009. Σήμερα, μόλις τρία χρόνια μετά τη σύστασή του, η αύξηση του αριθμού των εταίρων του ΔΠΕ είναι εμφανής και όλες οι αλλαγές που αποφασίστηκαν από το Προεδρείο στην Uppsala αποδεικνύονται αποτελεσματικές. Το ίδιο ισχύει για την πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων που προκηρύχθηκε το 2010. Ο αριθμός των μελών του ΔΠΕ αυξάνεται σταθερά και θα πρέπει να επισημανθεί ότι αρκετές κυβερνήσεις και κοινοβούλια που εκπροσωπούν περιφέρειες με νομοθετικές εξουσίες προσχώρησαν στο ΔΠΕ. Η περαιτέρω διεύρυνση του Δικτύου παραμένει προτεραιότητά του για το 2011.

Το 2010 το ΔΠΕ ανταποκρίθηκε σταθερά σε όλα τα αιτήματα των εισηγητών της ΕτΠ με τη μορφή στοχευμένων ή ανοικτών διαβουλεύσεων. Το 2011 το Δίκτυο θα υιοθετήσει για πρώτη φορά ένα ετήσιο πρόγραμμα εργασίας προκειμένου να επικεντρωθεί στους φακέλους που είναι ενδεχομένως πιο σημαντικοί σε επίπεδο επικουρικότητας και επομένως να επιτρέψει στους εταίρους του Δικτύου

να προετοιμάσουν καλύτερα τη συμμετοχή τους στις διαβουλεύσεις. Ο στόχος αύξησης της συμμετοχής στις διαβουλεύσεις του Δικτύου είναι μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις του ΔΠΕ για το 2011.

Επίσης, το 2010 φάνηκε κατά πόσο το Σχέδιο Δράσης του Δικτύου ανταποκρίθηκε στους στόχους που ορίστηκαν από το Προεδρείο στην Uppsala⁵⁴: «Η εθελοντική ομαδοποίηση των εταιρών με παρόμοια ενδιαφέροντα θα συμβάλει στο σχηματισμό μιας εύκολα αναγνωρίσιμης ειδικής βάσης διαβουλεύσεων, η οποία θα είναι πιο εύχρηστη κάθε φορά που θα οργανώνεται μια συγκεκριμένη δραστηριότητα του Δικτύου», καθώς και κατά πόσο η συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναπτύσσεται με τη μορφή της συμμετοχής της ΕτΠ σε εκτιμήσεις αντικτύπου. Οι δραστηριότητες αυτές θα αναπτυχθούν περαιτέρω το 2011.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί σε μία από τις σημαντικότερες καινοτομίες της Συνθήκης της Λισσαβώνας, το ΣΕΠ. Υπό τις νέες συνθήκες, οι επαφές με τα περιφερειακά κοινοβούλια ενισχύθηκαν το 2010 και το ΔΠΕ άρχισε να αποτελεί σημείο αναφοράς για τα κοινοβούλια αυτά σε αυτό το πλαίσιο. Η σχέση αυτή θα αναπτυχθεί περαιτέρω στο μέλλον και το ΔΠΕ στηρίζει με κάθε τρόπο τους εταίρους του που εμπίπτουν στο ΣΕΠ, ιδίως χάρη στη βάση δεδομένων REGPEX.

Στο άμεσο μέλλον, το ΔΠΕ θα στρέψει τις προσπάθειές του προς την ενίσχυση της συμμετοχής των εταιρών του Δικτύου στις διαβουλεύσεις του. Για τον σκοπό αυτόν, η υιοθέτηση ετήσιου προγράμματος εργασιών σε συνδυασμό με τη διεύρυνση του ΔΠΕ θα μπορούσαν να αποβούν πολύτιμες.

Ένας άλλος σημαντικός στόχος είναι η αποσαφήνιση της σχέσης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσον αφορά τη συμμετοχή της ΕτΠ στις εκτιμήσεις εδαφικού αντικτύπου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Συμφωνία Συνεργασίας, και τη συνεισφορά της ΕτΠ στις ετήσιες εκθέσεις της Επιτροπής για την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Η εντατικοποίηση της σχέσης μεταξύ του ΔΠΕ και των κύριων φορέων που εμπίπτουν στο Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης χρήζει επίσης ιδιαίτερης προσοχής στο μέλλον. Το ΔΠΕ θα μπορούσε να προσφέρει στα περιφερειακά κοινοβούλια την απαραίτητη στήριξη, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει σε δεύτερη φάση σε βελτιωμένο συντονισμό των εργασιών των επιτροπών ευρωπαϊκών υποθέσεων των περιφερειακών κοινοβουλίων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Τέλος, αυτή η πρώτη ετήσια έκθεση για την επικουρικότητα φανερώνει πόσο σοβαρά αντιλαμβάνεται η ΕτΠ τον ενισχυμένο ρόλο της σχετικά με την επικουρικότητα. Η παρούσα έκθεση θα αποσταλεί σε όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τους εταίρους του ΔΠΕ ως δείγμα της αφοσίωσης της ΕτΠ στην αρχή της επικουρικότητας για μια πιο δημοκρατική Ευρωπαϊκή Ένωση.

⁵⁴

Πβ. υποσημείωση 20.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Επιτροπή των Περιφερειών

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ 2010

Ετήσια Έκθεση για την Επικουρικότητα 2010 – Παράρτημα 1

Επισκόπηση των γνωμοδοτήσεων που υιοθετήθηκαν από την 1^η Σεπτεμβρίου 2009 έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2010

Επιτροπή της ΕΠ	Γνωμοδοτήσεις από τον Σεπτέμβριο 2009 έως τον Δεκέμβριο 2010			Γνωμοδοτήσεις που περιέχουν ρητή αναφορά στην επικουρικότητα			Γνωμοδοτήσεις που περιέχουν αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας			Συναφής διαβούλευση με το ΔΠΕ			Γνωμοδοτήσεις για νομοθετικές προτάσεις		
	Πριν τις 10 Ιαν. 2010*	Μετά τις 10 Ιαν. 2010*	Σύνολο	Πριν τις 10 Ιαν. 2010*	Μετά τις 10 Ιαν. 2010*	Σύνολο	Πριν τις 10 Ιαν. 2010*	Μετά τις 10 Ιαν. 2010*	Σύνολο	Πριν τις 10 Ιαν. 2010*	Μετά τις 10 Ιαν. 2010*	Σύνολο	Πριν τις 10 Ιαν. 2010*	Μετά τις 10 Ιαν. 2010*	Σύνολο
CIVEX + πρώην CONST-IV)	4	10	14	4	4	8	1	0	1	0	0	0	1	1	2
COTER	3	8	11	1	8	9	0	1	1	0	1	1	1	0	1
ECOS	3	9	12	2	5	7	1	1	2	0	1	1	1	1	2
EDUC	2	8	10	1	5	6	0	3	3	0	2	2	0	1	1
ENVE (+ πρώην DEVE)	4	6	10	4	6	10	1	1	2	0	2	2	1	0	1
NAT (+ πρώην DEVE)	3	4	7	1	4	5	1	2	3	0	2	2	0	1	1
ΣΥΝΟΛΟ	19	45	64	13	32	45	4	8	12	0	8	8	4	4	8

* Το άρθρο 51(2) του Εσωτερικού Κανονισμού της Επιτροπής των Περιφερειών, το οποίο ορίζει ότι «Στις γνωμοδοτήσεις της ΕΠ περιλαμβάνεται ρητή αναφορά στην εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας», τέθηκε σε ισχύ στις 10 Ιανουαρίου 2010.

Subsidiarity Annual Report 2010_ann1_cdr57_11_el.doc

R/CdR 57/2011 item 5 - Appendix 2 – ΔΣ/ΧΜ/ελ

.../...

CIVEX

Επισκόπηση των γνωμοδοτήσεων που υιοθετήθηκαν από την 1η Σεπτεμβρίου 2009 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2010

Επιτροπή της ΕιΠ	Εγγρ. αναφοράς της γνωμοδότησης #	Ημερομηνία	Τίτλος	Νομοθετική πρόταση	Διαβούλευση με το ΔΠΕ	Η γνωμοδότηση περιέχει αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας	Άλλη αναφορά στην επικουρικότητα / αναλογικότητα / βελτίωση της νομοθεσίας
CIVEX	COM(2010) 171	02-Δεκ.-10	Σχέδιο δράσης: Το πρόγραμμα της Στοκχόλμης	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι. Αναφορά στην αρχή της επικουρικότητας για τη συμμετοχή των ΤΠΑ στην υλοποίηση του σχεδίου δράσης, σε μελλοντικές νομοθετικές πράξεις και σε ΕΑ
CIVEX	Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας	02-Δεκ.-10	Ανατολική Εταιρική Σχέση - Λευκορωσία	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
CIVEX	Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας	02-Δεκ.-10	Ανατολική Εταιρική Σχέση – Αρμενία	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
CIVEX	Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας	06-Οκτ.-10	Η τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση στη Γεωργία	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
CIVEX	Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας	06-Οκτ.-10	Ανατολική Εταιρική Σχέση - Μολδαβία	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
CIVEX		10-Ιουν.-10	Συνεργασία σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι. Ανάγκη συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας και της αναλογικότητας σε μελλοντικές δράσεις.
CIVEX	COM(2010) 119	10-Ιουν.-10	Πρωτοβουλία πολιτών	Ναι	Όχι	Όχι. Νομοθετική πράξη = άμεση εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης, η αρχή της επικουρικότητας δεν εφαρμόζεται	Ναι. Υπενθύμιση ότι οι νομοθετικές πράξεις της ΕΕ για τομείς που δεν εμπίπτουν στο πεδίο αποκλειστικής αρμοδιότητάς της πρέπει να συμμορφώνονται με την αρχή της επικουρικότητας. Προϋπόθεση του παραδεκτού μιας πρωτοβουλίας είναι η συμμόρφωσή της με την αρχή της επικουρικότητας.
CIVEX	COM (2010) 159, 163, 127, 126, 128, SEC(2010) 121 & 265	09-Ιουν.-10	Εαρινή δέσμη μέτρων: Σχέδιο δράσης για τους Αναπτυξιακούς Στόχους της	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι

Επιτροπή της ΕτΠ	Εγγρ. αναφοράς της γνωμοδότησης #	Ημερομηνία	Τίτλος	Νομοθετική πρόταση	Διαβούλευση με το ΔΠΕ	Η γνωμοδότηση περιέχει αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας	Άλλη αναφορά στην επικουρικότητα / αναλογικότητα / βελτίωση της νομοθεσίας
			Χιλιετίας				
CIVEX	COM(2009) 533	09-Ιουν.-10	Στρατηγική διεύρυνσης - υποψήφιες χώρες	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
CIVEX	COM(2009) 533	14-Απρ.-10	Στρατηγική διεύρυνσης - υποψήφιες χώρες	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι. Ανάγκη συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας και της αναλογικότητας σε μελλοντικές δράσεις.
CIVEX (πρώην CONST-IV)	COM (2009) 15 & 17 COM (2008) 32 & 33 & 586	03-Δεκ.-09	Δέσμη μέτρων για τη βελτίωση της νομοθεσίας 2007-2008	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι. Η αρχή της επικουρικότητας έχει κυρίαρχη θέση στη γνωμοδότηση.
CIVEX (πρώην CONST-IV)	COM (2009) 135 & 136	03-Δεκ.-09	Καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών και της εμπορίας ανθρώπων	Ναι	Όχι	Ναι, μολονότι η σχετική παράγραφος της γνωμοδότησης αναφέρεται περισσότερο στην αναλογικότητα	Όχι
CIVEX (πρώην CONST-IV)	COM (2009) 262 & 263	07-Οκτ.-09	Πρόγραμμα της Στοκχόλμης	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι. Ανάγκη συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας και της αναλογικότητας σε μελλοντικές δράσεις.
CIVEX (πρώην CONST-IV)	COM (2008) 360 & 815 & 820 & 66	07-Ιουλ.-09	Το μελλοντικό κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου II	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι. Ανάγκη συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας και της αναλογικότητας σε μελλοντικές δράσεις.

COTER

Επισκόπηση των γνωμοδοτήσεων που υιοθετήθηκαν από την 1η Σεπτεμβρίου 2009 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2010

Επιτροπή της ΕιΠ	Εγγρ. αναφοράς της γνωμοδότησης #	Ημερομηνία	Τίτλος	Νομοθετική πρόταση	Διαβούλευση με το ΔΠΕ	Η γνωμοδότηση περιέχει αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας	Άλλη αναφορά στην επικουρικότητα / αναλογικότητα / βελτίωση της νομοθεσίας
COTER	COM(2010) 110	02-Δεκ.-10	Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών - Πολιτική για τη συνοχή: Στρατηγική έκθεση 2010 σχετικά με την υλοποίηση των προγραμμάτων 2007-2013	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι
COTER	Διερευνητική γνωμοδότηση	05-Οκτ.-10	Συμβολή της πολιτικής συνοχής στη στρατηγική «Ευρώπη 2020»	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι
COTER	Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας	05-Οκτ.-10	Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της ΕιΠ με θέμα: «Στρατηγική για την περιοχή της Μάγχης και της Βόρειας Θάλασσας»	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι
COTER	Διερευνητική γνωμοδότηση	09-Ιουν.-10	Ο ρόλος της αστικής αναγέννησης στο μέλλον της αστικής ανάπτυξης στην Ευρώπη	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι
COTER	COM(2009) 248	15-Απρ.-10	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι
COTER	Διερευνητική γνωμοδότηση	15-Απρ.-10	Διερευνητική γνωμοδότηση για το μέλλον της πολιτικής για τη συνοχή	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι

Επιτροπή της ΕιΠ	Εγγρ. αναφοράς της γνωμοδότησης #	Ημερομηνία	Τίτλος	Νομοθετική πρόταση	Διαβούλευση με το ΔΠΕ	Η γνωμοδότηση περιέχει αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας	Άλλη αναφορά στην επικουρικότητα / αναλογικότητα / βελτίωση της νομοθεσίας
COTER	COM(2009) 490	15-Απρ.-10	Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών - Σχέδιο δράσης για την αστική κινητικότητα	Όχι	Ναι	Ναι	Ναι
COTER	COM(2009) 295	10-Φεβρ.-10	Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο: Έκτη έκθεση προόδου για την οικονομική και κοινωνική συνοχή	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι
COTER	COM(2009) 279	04-Δεκ.-09	Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Αειφόρο μέλλον για τις μεταφορές: προς ένα ενοποιημένο, καθοδηγούμενο από την τεχνολογία και εύχρηστο σύστημα μεταφορών»	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι
COTER	COM(2009) 44	07-Οκτ.-09	Πράσινη βίβλος: Αναθεώρηση της πολιτικής για το ΔΕΔ-Μ - Προς ένα καλύτερα ενοποιημένο διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών στην υπηρεσία της κοινής πολιτικής μεταφορών	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
COTER	COM(2008) 852	07-Οκτ.-09	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το ευρωπαϊκό σιδηροδρομικό δίκτυο για ανταγωνιστικές εμπορευματικές μεταφορές	Ναι	Όχι	Όχι	Όχι

ECOS

Επισκόπηση των γνωμοδοτήσεων που υιοθετήθηκαν από την 1η Σεπτεμβρίου 2009 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2010

Επιτροπή της ΕτΠ	Εγγρ. αναφοράς της γνωμοδότησης #	Ημερομηνία	Τίτλος	Νομοθετική πρόταση	Διαβούλευση με το ΔΠΕ	Η γνωμοδότηση περιέχει αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας	Άλλη αναφορά στην επικουρικότητα / αναλογικότητα / βελτίωση της νομοθεσίας
ECOS	COM(2010) 133	14-Δεκ.-10	Η κοινωνική και οικονομική ένταξη των Ρομ στην Ευρώπη	Όχι	Όχι	Ναι	Ναι
ECOS	COM(2010) 250 και 367.	07-Δεκ.-10	Ενίσχυση του συντονισμού της οικονομικής πολιτικής	Όχι	Ναι	Όχι	Ναι
ECOS	COM(2009) 615	20-Οκτ.-10	Ανάπτυξη συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι
ECOS	Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας	20-Οκτ.-10	Η αντιμετώπιση της έλλειψης στέγης	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι
ECOS	COM(2009) 614	08-Σεπτ.-10	Η διασύνδεση των μητρώων επιχειρήσεων	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι
ECOS	COM(2009) 180	22-Απρ.-10	Γνωμοδότηση για τις επιπτώσεις της δημογραφικής γήρανσης	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
ECOS	Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας	10-Φεβρ.-10	Συντονισμένες και βιώσιμες δράσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της ευρωπαϊκής αυτοκινητοβιομηχανίας και ενίσχυση των δεσμών της με τις περιφέρειες	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
ECOS	Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας	10-Φεβρ.-10	Το μέλλον της Στρατηγικής της Λισσαβώνας μετά το 2010	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
ECOS	COM(2009) 254 τελικό	10-Φεβρ.-10	Γνωμοδότηση της ΕτΠ με θέμα «Ευρωπαϊκό έτος εθελοντισμού»	Ναι	Όχι	Όχι	Όχι
ECOS	COM(2008) 868	03-Δεκ.-09	Νέες δεξιότητες για νέες θέσεις εργασίας - Πρόβλεψη και κάλυψη των αναγκών της αγοράς εργασίας και των αναγκών σε δεξιότητες	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
ECOS	COM(2009) 333	09-	Μηχανισμός	Ναι	Όχι	Ναι	Όχι

Subsidiarity Annual Report 2010_ann1_cdr57_11_el.doc

Επιτροπή της ΕτΠ	Εγγρ. αναφοράς της γνωμοδότησης #	Ημερομηνία	Τίτλος	Νομοθετική πρόταση	Διαβούλευση με το ΔΠΕ	Η γνωμοδότηση περιέχει αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας	Άλλη αναφορά στην επικουρικότητα / αναλογικότητα / βελτίωση της νομοθεσίας
		Νοεμβ.-09	μικροχρηματοδοτήσεων Progress				
ECOS	Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας	07-Οκτ.-09	Οι δράσεις προτεραιότητας των τοπικών και των περιφερειακών αρχών για την πρόληψη της βίας σε βάρος των γυναικών και την καλύτερη περίθαλψη των θυμάτων	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι

EDUC

Επισκόπηση των γνωμοδοτήσεων που υιοθετήθηκαν από την 1η Σεπτεμβρίου 2009 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2010

Επιτροπή της ΕπΠ	Εγγρ. αναφοράς της γνωμοδότησης #	Ημερομηνία	Τίτλος	Νομοθετική πρόταση	Διαβούλευση με το ΔΠΕ	Η γνωμοδότηση περιέχει αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας	Άλλη αναφορά στην επικουρικότητα / αναλογικότητα / βελτίωση της νομοθεσίας
EDUC	COM(2010) 245	06-Οκτ.-10	Ένα ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη	Όχι	Όχι	Ναι	Ναι. Ρητή αναφορά στην ανάγκη συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας και της αναλογικότητας σε μελλοντικές δράσεις, καθώς και για τον σχεδιασμό/την υλοποίηση/τη διαχείριση ενός μέτρου.
EDUC	COM(2010) 76	09-Ιουν.-10	Σήμα ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς	Ναι	Όχι	Ναι	Ναι. Με βάση την αρχή της επικουρικότητας, έκκληση για συμμετοχή των ΤΠΑ στην επιλογή υποψήφιων σχεδίων για το σήμα.
EDUC	COM (2009) 586 & 479	15-Απρ.-10	Ψηφιακό μέρος/Σύμπραξη δημόσιου - ιδιωτικού τομέα για το Μελλοντικό Ίντερνετ (Διαδίκτυο)	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι. Με βάση την αρχή της επικουρικότητας, έκκληση για συμμετοχή των ΤΠΑ στις αποφάσεις για τη χρήση ζώνης ραδιοσυχνότητας, αλλά και αναγνώριση της ανάγκης συντονισμού σε επίπεδο ΕΕ (για τις οικονομίες κλίμακας, τις επενδύσεις και την αποτελεσματική χρήση του φάσματος)
EDUC	COM (2009) 512 & 607	14-Απρ.-10	Κοινή στρατηγική για τις βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής	Όχι	Όχι	Ναι	Όχι

Επιτροπή της ΕτΠ	Εγγρ. αναφοράς της γνωμοδότησης #	Ημερομηνία	Τίτλος	Νομοθετική πρόταση	Διαβούλευση με το ΔΠΕ	Η γνωμοδότηση περιέχει αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας	Άλλη αναφορά στην επικουρικότητα / αναλογικότητα / βελτίωση της νομοθεσίας
EDUC	Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας	10-Φεβρ.-10	Καταπολέμηση του λειτουργικού αναλφαριθμητισμού	Όχι	Ναι. Ανοικτή διαβούλευση. 3 συνεισφορές. Δεν αναφέρεται ρητά στη γνωμοδότηση, αλλά εισάγεται ως «ανταλλαγή απόψεων με τους τοπικούς παράγοντες»	Όχι	Όχι
EDUC	COM (2009) 278 & 212	10-Φεβρ.-10	Το Ίντερνετ των πραγμάτων - Ένα σχέδιο δράσης για την Ευρώπη - Περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
EDUC	COM(2009) 329	10-Φεβρ.-10	Πράσινη Βίβλος – Προώθηση της μαθησιακής κινητικότητας των νέων	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
EDUC	COM(2009) 200	10-Φεβρ.-10	Μια στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία	Όχι	Ναι. Στοχευμένη διαβούλευση. 5 συνεισφορές. Αναφέρεται ρητά στη γνωμοδότηση.	Όχι	Ναι. Με βάση την αρχή της επικουρικότητας, οι ΤΠΑ καλούνται να εμπνεύσουν, να τονώσουν και να στηρίξουν νέες και υπάρχουσες πρωτοβουλίες.
EDUC	Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας	03-Δεκ.-09	Γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας και παιδεία στα μέσα επικοινωνίας στα πλαίσια της εκπαιδευτικής πολιτικής της ΕΕ	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι. Ρητή αναφορά στην ανάγκη συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας και της αναλογικότητας σε μελλοντικές δράσεις.
EDUC	COM (2009) 116 & 184 & 108	03-Δεκ.-09	Υποδομές ΤΠΕ για την ηλεκτρονική επιστήμη & στρατηγική για την Ε&Α και την καινοτομία στις ΤΠΕ	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι

ENVE

Επισκόπηση των γνωμοδοτήσεων που υιοθετήθηκαν από την 1η Σεπτεμβρίου 2009 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2010

Επιτροπή της ΕπΠ	Εγγρ. αναφοράς της γνωμοδότησης #	Ημερομηνία	Τίτλος	Νομοθετική πρόταση	Διαβούλευση με το ΔΠΕ	Η γνωμοδότηση περιέχει αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας	Άλλη αναφορά στην επικουρικότητα / αναλογικότητα / βελτίωση της νομοθεσίας
ENVE	Διερευνητική γνωμοδότηση	01-Δεκ.-10	Το σχέδιο δράσης για την ενέργεια 2011-2020 της ΕΕ	Όχι	Όχι	Όχι	Οι μελλοντικές πρωτοβουλίες της ΕΕ θα συμμορφώνονται με την αρχή της επικουρικότητας.
ENVE	COM(2010) 86	01-Δεκ.-10	Διεθνής κλιματική πολιτική για το μετά την Κοπεγχάγη διάστημα	Όχι	Όχι	Όχι	Οι μελλοντικές πρωτοβουλίες της ΕΕ θα συμμορφώνονται με την αρχή της επικουρικότητας, και πιο συγκεκριμένα «τονίζει ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις τάσεις μεταξύ της σφαιρικής προσέγγισης μιας ολοκληρωμένης διαχείρισης της ενεργειακής και κλιματικής πολιτικής, αφενός, και της αρχής της επικουρικότητας, αφετέρου».
ENVE	COM(2009) 433	05-Οκτ.-10	ΑΕΠ και πέρα από αυτό - Η μέτρηση της προόδου σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο	Όχι		Συμμόρφωση	Όχι

Επιτροπή της ΕτΠ	Εγγρ. αναφοράς της γνωμοδότησης #	Ημερομηνία	Τίτλος	Νομοθετική πρόταση	Διαβούλευση με το ΔΠΕ	Η γνωμοδότηση περιέχει αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας	Άλλη αναφορά στην επικουρικότητα / αναλογικότητα / βελτίωση της νομοθεσίας
ENVE	Διερευνητική κατόπιν αιτήσεως της Ισπανικής Προεδρίας της ΕΕ	05-Οκτ.-10	Ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη μελλοντική περιβαλλοντική πολιτική	Όχι	Όχι	Όχι	«Δεσμεύεται να μεταγγίξει την επιτόπια πείρα των επαγγελματιών των τοπικών και περιφερειακών διοικήσεων κατά την εκπόνηση των γνωμοδοτήσεων της. Αυτό περιλαμβάνει στοχευμένες διαβουλεύσεις των ειδικών δικτύων της ΕτΠ, του δικτύου παρακολούθησης της επικουρικότητας της ΕτΠ και της πλατφόρμας παρακολούθησης της στρατηγικής «ΕΕ 2020», καθώς και διοργάνωση ακροάσεων με τοπικές και περιφερειακές ενώσεις και βασικούς φορείς».
ENVE	COM(2010) 4	10-Ιουν.-10	Η ΕΕ και η διεθνής πολιτική για τη βιοποικιλότητα μετά το 2010	Όχι	Διαβούλευση ΕΑ, 09-Σεπτ.- 5-Νοεμβ.-2010, 16 συνεισφορές από 10 κράτη μέλη	Όχι	Οι μελλοντικές πρωτοβουλίες της ΕΕ θα συμμορφώνονται με την αρχή της επικουρικότητας.
ENVE	COM (2009) 378 & 469	15-Απρ.-10	Βελτίωση των οδηγιών ΕΠΕ και ΣΠΕ	Όχι	Στοχευμένη διαβούλευση, 24-Νοεμβ.-2009 - 8-Ιαν.-2010, 6 συνεισφορές από 4 κράτη μέλη. Η γνωμοδότηση δεν περιέχει αναφορά σε διαβούλευση	Όχι	Οι μελλοντικές πρωτοβουλίες της ΕΕ θα συμμορφώνονται με την αρχή της επικουρικότητας.
ENVE (πρώην DEVE)	COM (2008) 809 & 810	04-Δεκ.-09	Περιορισμός της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων ουσιών σε ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό - Απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)	Ναι	Όχι	Συμμόρφωση	Όχι

Επιτροπή της ΕτΠ	Εγγρ. αναφοράς της γνωμοδότησης #	Ημερομηνία	Τίτλος	Νομοθετική πρόταση	Διαβούλευση με το ΔΠΕ	Η γνωμοδότηση περιέχει αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας	Άλλη αναφορά στην επικουρικότητα / αναλογικότητα / βελτίωση της νομοθεσίας
ENVE (πρώην DEVE)	Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας	04-Δεκ.-09	Η δασική πολιτική της ΕΕ υπό το φως των στόχων 20/20/20	Όχι	Όχι	Όχι	Οι μελλοντικές πρωτοβουλίες της ΕΕ θα συμμορφώνονται με την αρχή της επικουρικότητας.
ENVE (πρώην DEVE)	COM(2009) 147	07-Οκτ.-09	Λευκή Βίβλος «Η προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος: προς ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο δράσης»	Όχι	Όχι	Όχι	Οι μελλοντικές πρωτοβουλίες της ΕΕ θα συμμορφώνονται με την αρχή της επικουρικότητας.
ENVE (πρώην DEVE)	COM(2009) 82	07-Οκτ.-09	Κοινοτική προσέγγιση για την πρόληψη φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών	Όχι	Όχι	Όχι	Οι μελλοντικές πρωτοβουλίες της ΕΕ θα συμμορφώνονται με την αρχή της επικουρικότητας.

NAT

Επισκόπηση των γνωμοδοτήσεων που υιοθετήθηκαν από την 1η Σεπτεμβρίου 2009 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2010

Επιτροπή της ΕτΠ	Εγγρ. αναφοράς της γνωμοδότησης #	Ημερομηνία	Τίτλος	Νομοθετική πρόταση	Διαβούλευση με το ΔΠΕ	Η γνωμοδότηση περιέχει αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας	Άλλη αναφορά στην επικουρικότητα / αναλογικότητα / βελτίωση της νομοθεσίας
NAT		02-Δεκ.-10	Ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην εφαρμογή της στρατηγικής για την υγεία την περίοδο 2008-2013	Όχι	Ναι. Στοχευμένη διαβούλευση, 7 συνεισφορές. Δεν υπάρχει ρητή αναφορά στη διαβούλευση, ωστόσο λαμβάνονται υπόψη διάφορα συμπεράσματα	Υπενθύμιση της αρχής, αλλά χωρίς πραγματική αξιολόγηση	Με δεδομένη τη μεσοπρόθεσμη αξιολόγηση της στρατηγικής, αξιολογείται ο ρόλος των ΤΠΑ στην υλοποίησή της. Θα πρέπει να ληφθούν ουσιαστικά μέτρα για τη βελτίωση της συμμετοχής των ΤΠΑ.
NAT	COM(2009) 466 τελικό	10-Ιουν.-10	Προς μια ενοποιημένη θαλάσσια πολιτική για καλύτερη διακυβέρνηση στη Μεσόγειο	Ναι	Όχι	Συμμόρφωση με την αρχή της επικουρικότητας (ρητή αναφορά) και της αναλογικότητας	Θα πρέπει να ληφθούν ουσιαστικά μέτρα για τη βελτίωση της συμμετοχής των ΤΠΑ.
NAT	Ουδέν	09-Ιουν.-10	Το μέλλον της ΚΓΠ μετά το 2013	Όχι	Όχι	Όχι (αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ)	«Επιβεβαιώνει την αρχή της επικουρικότητας, υπό την απτή μορφή διοικητικής υπηρεσίας στην πλησιέστερη προς τον πολίτη βαθμίδα». Διάφορες εκκλήσεις για ευρύτερη συμμετοχή των ΤΠΑ με στόχο μια πιο αποτελεσματική πολυεπίπεδη διακυβέρνηση.

Επιτροπή της ΕτΠ	Εγγρ. αναφοράς της γνωμοδότησης #	Ημερομηνία	Τίτλος	Νομοθετική πρόταση	Διαβούλευση με το ΔΠΕ	Η γνωμοδότηση περιέχει αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας	Άλλη αναφορά στην επικουρικότητα / αναλογικότητα / βελτίωση της νομοθεσίας
NAT	COM(2009) 567 τελικό	14-Απρ.-10	Αλληλεγγύη στον τομέα της υγείας: μείωση των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας	Όχι	Ναι. Εκτίμηση αντικτύπου. Η συνεισφορά του ΔΠΕ στην εκτίμηση αντικτύπου δεν αναφέρεται στη γνωμοδότηση	Συμμόρφωση με την αρχή της επικουρικότητας (ρητή αναφορά) και της αναλογικότητας	Αίτημα για μεγαλύτερη συμμετοχή των ΤΠΑ στο στάδιο χάραξης πολιτικής.
NAT	COM(2009) 162 τελικό – COM(2009) 163 τελικό	04-Δεκ.-09	Πράσινη Βίβλος – Μεταρρύθμιση της κοινής αλιευτικής πολιτικής και ένα βιώσιμο μέλλον για την υδατοκαλλιέργεια	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
NAT	COM(2009) 128 τελικό	07-Οκτ.-09	Απλουστευμένη ΚΓΠ για την Ευρώπη - προς όφελος όλων	Όχι	Όχι	Όχι	«Υπενθυμίζει τη σημασία της καλύτερης διαβούλευσης με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και την αναγκαία ένταξη της ΚΓΠ στη δυναμική της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης».
NAT (πρώην DEVE)	COM(2008) 662 τελικό COM(2008) 663 τελικό COM(2008) 664 τελικό COM(2008) 665 τελικό COM(2008) 666 τελικό COM(2008) 668 τελικό	07-Οκτ.-09	Γνωμοδότηση της ΕΤΠ με θέμα τη δέσμη προτάσεων για τα φαρμακευτικά προϊόντα	Όχι	Όχι	Ναι	Η προτεινόμενη οδηγία έχει άμεση σχέση με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, δεδομένου ότι σε πολλά κράτη μέλη οι ΤΠΑ είναι υπεύθυνες για τις υπηρεσίες υγείας και ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής. Στην πρόταση της Επιτροπής δεν λαμβάνεται υπόψη ο ρόλος των ΤΠΑ σε αυτό το πλαίσιο. Η αρχή της επικουρικότητας θα

Επιτροπή της ΕτΠ	Εγγρ. αναφοράς της γνωμοδότησης #	Ημερομηνία	Τίτλος	Νομοθετική πρόταση	Διαβούλευση με το ΔΠΕ	Η γνωμοδότηση περιέχει αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας	Άλλη αναφορά στην επικουρικότητα / αναλογικότητα / βελτίωση της νομοθεσίας
							πρέπει να εφαρμόζεται. Θα πρέπει να ληφθούν ουσιαστικά μέτρα για τη βελτίωση της συμμετοχής των ΤΠΑ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Επιτροπή των Περιφερειών

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΤΠ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ 2010

Ετήσια έκθεση της ΕτΠ για την επικουρικότητα 2010 – Παράρτημα 2

Κατάλογος εταίρων Το Δίκτυο Παρακολούθησης της Επικουρικότητας της ΕτΠ Στις 31 Δεκεμβρίου 2010

Κοινοβούλια ή συνελεύσεις με νομοθετικές εξουσίες που εκπροσωπούν τις περιφέρειες

Κοινοβούλιο του κρατιδίου της Κάτω Αυστρίας	Αυστρία
Κοινοβούλιο του Κρατιδίου της Burgenland	Αυστρία
Κοινοβούλιο του Κρατιδίου της Καρινθίας	Αυστρία
Κοινοβούλιο του Κρατιδίου του Vorarlberg	Αυστρία
Κοινοβούλιο της Φλάνδρας	Βέλγιο
Κοινοβούλιο της Βαλλονίας	Βέλγιο
Κοινοβούλιο της Περιφέρειας-Πρωτεύουσας των Βρυξελλών	Βέλγιο
Κοινοβούλιο της Γαλλόφωνης Κοινότητας	Βέλγιο
Κοινοβούλιο των νήσων Åland	Φινλανδία
Κοινοβούλιο του Κρατιδίου της Βαυαρίας	Γερμανία
Κοινοβούλιο του κρατιδίου της Βάδης-Βιρτεμβέργης	Γερμανία
Κοινοβούλιο του Κρατιδίου της Βορείου Ρηνανίας-Βεστφαλίας	Γερμανία
Κοινοβούλιο του Κρατιδίου της Κάτω Σαξονίας	Γερμανία
Κοινοβούλιο του Κρατιδίου του Schleswig-Holstein	Γερμανία
Νομοθετική Συνέλευση της Περιφέρειας της Emilia Romagna	Ιταλία
Νομοθετική Συνέλευση της Περιφέρειας των Marches	Ιταλία
Νομοθετική Συνέλευση της Περιφέρειας της Σαρδηνίας	Ιταλία
Νομοθετική Συνέλευση της Περιφέρειας της Τοσκάνης	Ιταλία
Περιφερειακή συνέλευση της περιφέρειας Friuli Venezia Giulia	Ιταλία
Περιφερειακή συνέλευση του Abbruzzo	Ιταλία
Νομοθετική Συνέλευση της Αυτόνομης Περιφέρειας της Μαδέρας	Πορτογαλία
Νομοθετική Συνέλευση του Πριγκιπάτου της Αστούριας	Ισπανία
Βασκικό Αυτόνομο Κοινοβούλιο	Ισπανία
Κοινοβούλιο της Καταλονίας	Ισπανία
Ομοσπονδία των Επαρχιών και των Δήμων της Εξτρεμαδούρα	Ισπανία
Εθνοσυνέλευση Ουαλίας	Ηνωμένο Βασίλειο
Συνέλευση Βόρειας Ιρλανδίας	Ηνωμένο Βασίλειο

**Κυβερνήσεις ή εκτελεστικά όργανα με νομοθετικές εξουσίες
που εκπροσωπούν τις περιφέρειες**

Διάσκεψη των Κυβερνητών των Κρατιδίων της Αυστρίας	Αυστρία
Κυβέρνηση του Κρατιδίου της Κάτω Αυστρίας	Αυστρία
Δημοτικό Συμβούλιο της Βιέννης	Αυστρία
Κοινοβούλιο του Κρατιδίου του Vorarlberg	Αυστρία
Κυβέρνηση της Φλάνδρας	Βέλγιο
Κυβέρνηση του Κρατιδίου της Βαυαρίας	Γερμανία
Κυβέρνηση του Κρατιδίου της Έσσης	Γερμανία
Κυβέρνηση του Κρατιδίου της Κάτω Σαξονίας	Γερμανία
Κυβέρνηση του Κρατιδίου της Σαξονίας	Γερμανία
Κυβέρνηση της περιφέρειας του Abruzzo	Ιταλία
Κυβέρνηση της Αυτόνομης Επαρχίας του Bozen – Νότιου Τυρόλου	Ιταλία
Κυβέρνηση της περιφέρειας της Λομβαρδίας	Ιταλία
Κυβέρνηση της περιφέρειας του Piemonte	Ιταλία
Κυβέρνηση της Περιφέρειας του Veneto	Ιταλία
Περιφερειακή Κυβέρνηση των Αζόρων	Πορτογαλία
Βασκική Κυβέρνηση	Ισπανία
Κυβέρνηση των Κανάριων Νήσων	Ισπανία
Κυβέρνηση της Αυτόνομης Κοινότητας της Γαλικίας	Ισπανία
Περιφερειακή Κυβέρνηση της Κοινότητας της Μαδρίτης	Ισπανία
Περιφερειακή Κυβέρνηση της Κοινότητας της Βαλένθιας	Ισπανία
Περιφέρεια της Murcia	Ισπανία

Τοπικές ή περιφερειακές αρχές χωρίς νομοθετικές εξουσίες

Πόλη της Σόφιας	Βουλγαρία
Πόλη του Zlín	Δημοκρατία της Τσεχίας
Περιφερειακό Συμβούλιο της Ωβέρνης	Γαλλία
Αστική Κοινότητα της Δουνκέρκης	Γαλλία
Γενικό Συμβούλιο του Eure	Γαλλία
Πόλη του Augsburg	Γερμανία
Δήμος του Erlangen	Γερμανία
Δήμος Πατρέων	Ελλάδα
Πόλη της Βουδαπέστης	Ουγγαρία
Επαρχία της Alessandria	Ιταλία
Περιφερειακό Συμβούλιο του Radviliskis	Λιθουανία
Κυβέρνηση της Επαρχίας του Flevoland	Κάτω Χώρες
Δικτυωμένη πόλη του Twente – συμπεριλαμβανομένων των δήμων του Almelo, Borne, Hengelo, Enschede και Oldenzaal	Κάτω Χώρες
Επαρχία του Overijssel	Κάτω Χώρες
Πόλη του Lodz	Πολωνία
Κυβερνήτης της Περιφέρειας του Lodzkie	Πολωνία

Κυβερνήτης της Περιφέρειας της Μαζοβίας	Πολωνία
Κυβερνήτης της Περιφέρειας της Wielkopolska	Πολωνία
Περιφερειακό Κοινοβούλιο της Πομερανίας	Πολωνία
Περιφερειακή Κυβέρνηση της Σιλεσίας	Πολωνία
Πόλη της Hunedoara	Ρουμανία
Πόλη της Tavira	Πορτογαλία
Κομητειακό Συμβούλιο του Galati	Ρουμανία
Κυβέρνηση της Αυτόνομης Περιφέρειας του Košice	Σλοβακία
Κυβέρνηση της Αυτόνομης Περιφέρειας της Nitra	Σλοβακία
Πόλη της Izola	Σλοβενία
Πόλη της Βαρκελώνης	Ισπανία
Αυτόνομη Πόλη της Ceuta	Ισπανία
Πόλη της Μαδρίτης	Ισπανία
Πόλη του Gothenborg	Σουηδία
Κομητεία της Västra Götaland	Σουηδία
Κυβέρνηση της περιφέρειας του Skåne	Σουηδία

Ενώσεις τοπικών ή/και περιφερειακών αρχών

Arco Latino	Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος
Συνέλευση των Περιφερειών της Ευρώπης	Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος
Σύνδεσμος Ευρωπαϊκών Συνοριακών Περιφερειών	Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος
Διάσκεψη των Περιφερειακών Νομοθετικών Συνελεύσεων της Ευρώπης (CALRE)	Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος
Συμβούλιο των Κοινοτήτων και Περιφερειών της Ευρώπης	Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος
Eurocities	Ευρωπαϊκό σωματείο
Ένωση Δήμων Κύπρου	Κύπρος
Περιφέρειες της Δανίας	Δανία
Τοπική Αυτοδιοίκηση της Δανίας	Δανία
Ένωση Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών της Φινλανδίας	Φινλανδία
Ένωση Περιφερειών της Γαλλίας	Γαλλία
Ένωση Δημάρχων και Εκλεγμένων Αντιπροσώπων της Lozère	Γαλλία
Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων της Γερμανίας	Γερμανία
Ένωση Περιφερειών της Γερμανίας	Γερμανία
Ένωση Νομαρχιακών Αρχών της Ελλάδας	Ελλάδα
AICCRE – Ιταλικό τμήμα του Συμβουλίου των Κοινοτήτων και Περιφερειών της Ευρώπης	Ιταλία
Ενώσεως Ιταλικών Επαρχιών (UPI)	Ιταλία
Ένωση Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών της Λετονίας	Λετονία
Ένωση Τοπικών Αρχών της Λιθουανίας	Λιθουανία

Ένωση Επαρχιών των Κάτω Χωρών	Κάτω Χώρες
Ένωση Δήμων Ρουμανίας	Ρουμανία
Εθνική Ένωση των Συμβουλίων των Κομητειών	Ρουμανία
Ένωση Δήμων της Αραγονίας	Ισπανία
Ομοσπονδία των Επαρχιών και των Δήμων της Εξτρεμαδούρα	Ισπανία
Ένωση Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών της Σουηδίας	Σουηδία
Ένωση Τοπικών Αρχών της Σκωτίας	Ηνωμένο Βασίλειο

Εθνικές αντιπροσωπείες της ΕτΠ

Αντιπροσωπία της Ιρλανδίας στην ΕτΠ	Ιρλανδία
Αντιπροσωπία του Λουξεμβούργου στην ΕτΠ	Λουξεμβούργο
Αντιπροσωπία της Μάλτας στην ΕτΠ	Μάλτα
Αντιπροσωπία του Ηνωμένου Βασιλείου στην ΕτΠ	Ηνωμένο Βασίλειο

Εθνικά κοινοβούλια

Ομοσπονδιακό Συμβούλιο της Αυστρίας (Bundesrat)	Αυστρία
Γαλλική Γερουσία	Γαλλία
Ελληνικό Κοινοβούλιο	Ελλάδα